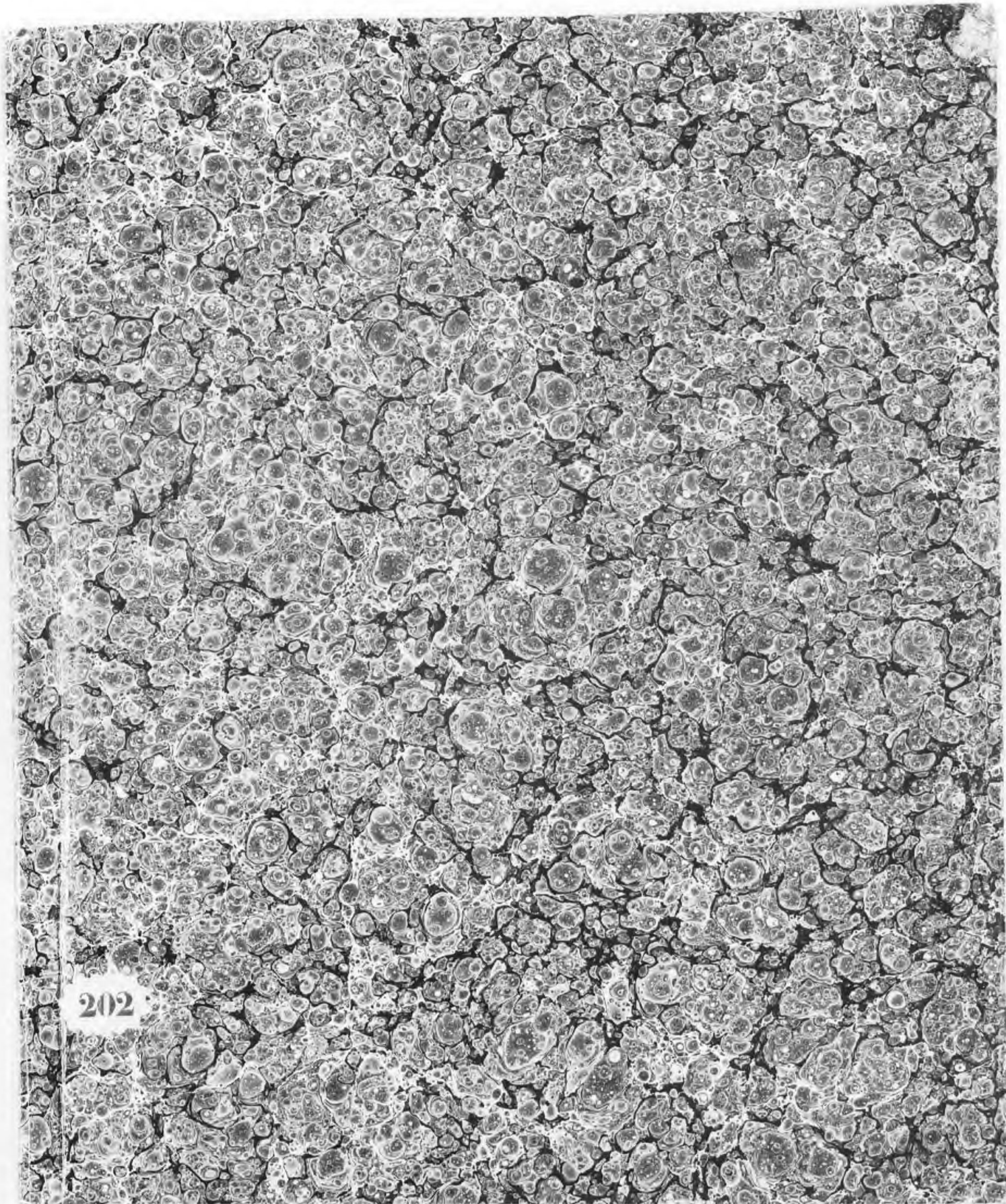

UBL: BKNOOG 202

202

Boekenoogen

202

DE HISTORIE

18202 Van den Koninglijken Propheet

DAVID,

VAN

Zijn Leeten en wonderlijke Werken: En hoe
Victorieusfelijkt hy tegen zyne Vyanden
gestreden heeft.

Alles na de Nieuwe Overzettinge geteld.

Te DEVENTER,

Gedrukt by J. H. DE LANGE, Stadsdrukker en Boekver-
kooper aan den Vink.

Boekenoogen

202

1790

Eene korte Inleidinge tot de Historie van den Propheet David.

In de tijden / als Samuël de Propheet Israëls ober de Flooden Rechter was in de tijden van Saul / de eerste Koning van Israëel / woonde te Bethlehem een dave-lijch vedaagd en streijbaar man / berstandig in al zijn zaaken / uit de stamme Juda / en was genaamd Isai; en deze Isai hadde agt zoonen / waar van de drie oudste / te weeten: Eliab de eerste-geboorene / Aminadab de tweede / en Samma de derde / lagen met den Koning Saul in 't veld tegen de Philistijnen. En 't gebiel dat Saul de eerste Koning van Israëel gezondigt hadde tegen den Heere zijnen God.

Mit het eerste Boek van Samuël.

Het xvj. Capittel.

Doe zeide de Heere tot Samuël / Hoe lange draagt gy leed om Saul / dien Ik doch bertwoven hebbe / dat hy geen Koning zy ober Israëel / build uwen hoorn met olie / ende gaat heenen / Ik zal u zenden tot Isai den Bethlemiter / want Ik hebbe My eenen Koning onder zijne zoonen uitgezen. Maar Samuël zeide. Hoe zoude ik heenen gaan? Saul zal het doch hooeren / ende my dooden. Doe zeide de Heere / Neemt een kalf van de runderen met u / ende zeg / Ik ben gekomen om den Heere offerhande te doen. En gy zult Isai ten offer noodigen / en Ik zal u te kennen geeden wat gy doen zult / en gy zult my zalben dien Ik u zeggen zal. Samuël nu daede het geens de Heere gesproken hadde / ende hy kwam tot Bethlehem. Doe kwam de Gudsfe der stad verbeide hem te ontmoete / ende zeiden. Is uwe komste met vrede? Hy dan zeide / met vrede / Ik ben gekomen om den Heere offerhande te doen / heiligh u en hoort niet my ten offer: ende hy heiligde Isai ende zijne zoonen / ende hy nobigde ten offer. En 't geschiedde doe zy in kwamen / zo zag hy Eliab aan / ende dagte / zekelijch is deeze hoog den Heere. Zijn gesalve. Doch de Heere zeide tot Samuël / Ziet zijn gestalte niet aan noch de hoogte zijner stature / want Ik

hebde hem bertwoven / want 't is niet gelijch de mensche ziet / want de mensche ziet aan dat body oogen is / maar de Heere ziet 't harte aan. Doe was Isai Aminadab / en deze hem boozdy 't aangezichte Samuëls gaan doch hy zeide / Deezen heet de Heere ook niet verhooren. Daar na liet Isai Samma boozdy gaan: Doch hy zeide; Deeze heeft de Heere ook niet verhooren. Wzo liet Isai zijn zeden zoonen boozdy 't aangezichte Samuëls gaan: Doch Samuël zeide tot Isai / de Heere heeft deeze niet verhooren.

Doerwaer zeide Samuël tot Isai / zijn dit alle de Jongelingen / en hy zeide / de kleinste is noch oberig / ende ziet / hy welbet de Schaapen / Samuël nu zeide tot Isai / Zed heenen en laad hem haalen / want wy zullen niet rondom aanzitten tot dat hy hier zal gekomen zijn. Do zond hy heenen / en bragt hem in / (hy nu was roodachtig / midsgaders schoon van oogen / e schoon van aanzien) en de Heere zeide: Staat op zalst hem / want deeze is 't. Doe nam Samuël den oly-hoorn / en hy zalde hem in 't midde zijner vaders / en de Geest des Heeren werbaerdig ober David van dien dag af en boozman: daar na stond Samuël op / en hy ginc na Rama. En de Geest des Heeren werch dat Saul: ende de booze geest van den Heere berstichte hem. Doe ziden Sauls knechten tot hem: Ziet doch een booze geest Godes bersticht u. Onze Heere zegge doch uwe knechten / die booz uwe aangezichte staan / dat zy eenen man zoeken / die op de harpe speelen kan / en het zal geschieden / als de booze geest Godes op u is / dan hy met zijn hand speele / dat het dave met u worde. Doe zeide Saul tot zijne knechten: Zin

my doch eenen man uit / die twei speelen kan / ende bringt hem tot my. Doe antwoorde een van de jongelingen / en zeide / Ziet / ik hebbe gezien eenen zoonen Isai / des Bethlehemiters die speelen kan en hy is een dapper heid / en een huyghsman / ende berstandig in zaaken / ende een schoone man / ende de Heere is met hem. Saul nu zond boden tot Isai / en zeide / Zed uwen zoonen David tot my / die by de schaapen is. Doe nam Isai eenen ezelen met vroom / ende eenen iederen zak met wijn / ende een greit u bokshen / en zondte door de hand zijnes zoonen Davids aan Saul. Wzo kwam David tot Saul / en hy stond booz zijn aangezichte: en hy vernide hem zeer / en hy wierd zijn waagendbaager. Daar na zond Saul tot Isai / om te zeggen: Laat doch David booz mijn aangezichte staan / want hy heeft genade in mijne oogen gebonden. Ende 't geschiedde / als de Geest Godes ober Saul was / zo nam David de harpe / en hy speelde met zijne hand / dat was Saul een verademinge / en het werd beter met hem / en de booze geest werch van hem.

Het xvij. Capittel.

En de Philistijnen verzamelden haar heeren strijden / en verzamelden zich te Socho dat in Juda is / ende zy legerden zich tuschen Gammim. Doch Saul en de mannen Israëls verzamelden haar / en legerden in 't eiken dal: ende stelden de slag-orden tegen de Philistijnen aan. De Philistijnen nu stonden aan eenen berg aan geene / en de Israëliken stonden aan eenen berg aan deze zijde: en de balteije was tuschen haar lieden. Doe ging daar een kampbegter uit / uit het leger der Philistijnen / zijn naame was Goliath van Gath / zijn hoogte was zes ellen / ende een spanne. Ende hy hadde een kopere helm op zijn hoofd / ende hy hadde een schudachug pansier aan: ende 't gewigt des pansiers was vijftouzend stikelen kopers. En een kopere schen-harnasch boden zijne boeten / ende een kopere schild tuschen zijne schouderen. En de schagt zijner spiesse was als een wehers-boom / ende 't lenner zijner spiesse was van zeshonderd stikelen ijzers: en de Schild-draager ging booz zijn aangezichte.

Deeze nu frond / en riep tot den slag-orden Israëls / en zeide tot haar / waarom zoudt gy heden vreden / om de slag-orden te stellen? ben ik niet een Philistijn / en gy lieden knechten Sauls? kiest eenen man onder u / die tot my af koue. Indien hy tegen my strijden / en my verlaan kan / zo zullen wy u-lieden tot knechten zijn: maar indien ik hem overwinne / ende hem sla / zo zult gy ons tot knechten zijn / en onstienen. Doer zeide de Philistijn / Ik heb heden de slag-orden Israëls gehoond / zygende / Geest my een man / dat wy zaamen strijden. Doe Saul en 't gamsche Israëel deeze woorden des Philistijns hoorden / zo ontzetenne hen / en beseden zeer. David nu was de zoonen des Gathathischen mans van Bethlehem Judaba / wiens naame was Isai / en had agt zoonen: ende in de dagen Sauls was hy een man / oud afgaande onder de mannen. En de drie grootste zoonen van Isai / gingen heenen / zy volgden Saul na in den krijg: de naamen nu zijner drie zoonen / die in den krijg gingen / waren Eliab de eerste-geboorene / en zijn tweede Aminadab / en de derde Samma. En David was de kleinste: ende de drie grootste waren Saul nazegolgd. Doch David ging heenen / en kwam weder van Saul / om zijnes vaders schaapen te weiden te Bethlehem. De Philistijn trad toe / des morgens vroeg / en des abonds: Wzo stelde hy zich daar heertig dagen lang. En Isai ze tot zijne zoonen David / neemt doch booz uwe vaders een Gijha van dit geroost koren / en deeze tien vooden / en bringte ter loope in 't leger tot uwe vaders. Maar bringte deeze tien melk-keez: u den Obersten ober duizend: en gy zult uwe vaders bezoeken / of 't hen wel gaat / en gy zult van haar pand mede neemen. Saul nu / en zy / en alle mannen Israëls waren by 't eiken dal met de Philistijnen strijden. Doe naakte zich David des morgens vroeg op / en hy liet de schaapen by den hoeder / en hy nam 't op / en ging vernan / gelijch Isai hem verboden hadde: en hy kwam aan den wagenburg / als 't heeren slag-orden uittoog / ende men ten strijden riep. En de Israëliken ende Philistijnen stelden slag-orden tegen slag-orden. David nu liet de baten van zich / onder de hand des vaders

waarders het baten / ende hy liep ten slag-
orden; en hy kwam en vraagde zijne broeders
na haaren welstand. Doe hy met hen spak /
ziet zo kwam de kamp-besreter op; zijn naame
was Goliath / de Philistijn van Gath uit der
Philistijnen heir / en hy spak achterbolgens
die woorden; ende Dabid hoorde. Doch alle
mannen in Israël / als zo dien man zagen / zo
blugten zo booz zijn aangezichte / en zo bree-
den zeer. En de mannen Israëls zeiden: Hiet
gy liebet dien man wel gezien / die opgekomen
is / want hy is opgekomen om Israël te hoo-
nen; en 't zal geschieden / dat de Koning / die
man / die hem slaat / met grooten rijkdom be-
rijken zal / en hy zal hem zijn dochter geeven / en
hy zal zijn baders huis wy maaken in Israël.
Doe zeide Dabid tot de mannen / die by hem
stonden / zeggende / Wat zal men dien man
doen die dezen Philistijn slaat / ende den smaad
van Israël wendet? want wie is deze onbesnee-
den Philistijn dat hy de slag-orden des leeden-
digen Gods zoude hoonen? Wederom zeide hem
het volk achterbolgens dat woord / zeggende:
Also zal men den man doen / die hem slaat.
Als Eliah / zijn grootste broeder hem tot die
mannen hoorde spreken / zo ontsah de togen
Eliahs tegen Dabid / en zeide / Maarom zijt
gy nu afgekomen / ende onder wien hebt gy
de weinige schaapen in de woestijne gelaaten? in
ken uwe bermetelheid / en de doosheid uwer
harten wel / want gy zijt afgekomen / op dat
gy den strijd zaagt. Doe zeide Dabid / Wat heb
ik nu gedaan? is daar geen oozzaak? Ende hy
werde zich af van dien / na eenen anderen toe /
ende hy zeide achterbolgens dat woord: ende
het volk gaf hem weder antwoord / achter-
bolgens de eerste woorden. Doe die woorden
gehoord werden / die Dabid gevraagd hadde /
en in de tegenwoordigheid Sauls berondigd
werden / zo liet hy hem haalen. Ende Dabid
zeide tot Saul / Geen mensche ontballe 't har-
te / om zijne wille: uwe knecht zal heenen gaan /
en hy zal niet deezen Philistijn strijden. Maar
Saul zeide tot Dabid / Gy zult niet kunnen
heenen gaan tot deezen Philistijn / om met hem
te strijden / want gy zijt een jongeling / ende
ik is een krijgsman van ziner jeugd af. Doe

zeide Dabid tot Saul / Uw knecht woelde de scha-
pen zijns baders / en daar kwam een leeuw en
een beer / ende nam een schaap van de kudde
woech / En ik ging uit hem na / en ik sloeg hem
ende reddede het uit zijnen mond: doe hy regen
nu opstond / zo batte ik hem by zijn baard / en
sloeg hem / en dooide hem. Uwe knecht heeft zo
den leeuw als den beer geslagen; also zal deze
onbesneeden Philistijn zijn / geijst een van die /
om dat hy de slag-orden des leeden-
digen Gods gehoond heeft. Doorder zeide Dabid / de
Heere / die my van de hand des leeuws geredet
heeft / en uit de hand des beers / die zal my red-
den uit de hand dezes Philistijns: doe zeide
Saul tot Dabid / Ga henen en de Heere zo met
u. En Saul kleeide Dabid met zijne kleederen /
en zette een koperen helm op zijn hoofd: en
hy kleeide hem met een pansier. Ende Dabid
gozde zijn zwaerd aan over zijne kleederen ende
wilde gaan / want hy hadde 't nooit bezogt:
doe zeide Dabid tot Saul / ik kan in deze niet
gaan / want ik hebbe 't nooit bezogt: en Da-
bid leidde van zich. En hy nam zijnen staf in
zijne hand / ende hy koos zich vijf gladde stee-
nen uit de beek: en leidde in de herberg-tasje /
die hy hadde / te weeten in den zak / en zijn slij-
ger was in zijn hand; also naderde hy tot den
Philistijn. Den Philistijn ging ook heenen /
gaande en naderende tot Dabid: en zijn schil-
dhaager ging booz zijn aangezichte. Doe den
Philistijn op zag / en Dabid zag / zo be-
achte hy hem: want hy was een jongeling /
roodachtig / midsgaders schoon van aanzien.
De Philistijn nu zeide tot Dabid / Ben ik een
hond / dat gy tot my komt met stollen? ende
de Philistijn vloekte Dabid by zijne Goden.
Daar na zeide de Philistijn tot Dabid: Komt
tot my / zo zal ik uw bleesch den bogelen des he-
mels geeven en de dieren des velds. Dabid daar-
en tegen zeide tot den Philistijn / Gy komt tot
my met een zwaerd / en met een spiesse / en met
eenen schild: maar ik come tot u in den Naame
des Heeren der Heerschaaren des Gods der slag-
orden Israëls / Dien gy gehoond hebt. Te
dezen dage zal de Heere u versluten in mijne
hand / en ik zal u slaan / en ik zal uw hoofd van u
wechneemen / en ik zal de doode lichamen van der
Phil-

Philistijnen leges deezen dag den bogelen des
hemels / en de beesten des velds geeven: en de
gantsche aarde zal weeten / dat Israël eenen
God heeft / En deze gantsche vergaderinge zal
weeten / dat de Heere niet dooz 't zwaerd / noch
dooz de spiesse en borloest / want de krijg is des
Heeren / die zal u liebet in onze hand geeven.

En 't geschiedde doe de Philistijn zich opmaak-
te ende heenen ging / ende Dabid te gemoete na-
derde / zo haastede Dabid / en liep na de slag-
orden toe / den Philistijn te gemoete. En Dabid
stak zijn hand in de tasche / ende hy nam een
steen daar uit / en hy slijgerde en hy trof den Phi-
listijn in zijn boorhoofd: zo dat de steen zonk in
zijn boorhoofd / ende hy viel op zijn aangezich-
te ter aarde. Also overweidigde Dabid den
Philistijn met een slijger en met eenen steen;
Doch Dabid en hadde geen zwaerd in de hand.
Daarom liep Dabid / en stond op den Philis-
tijn / en nam het zwaerd / en hy trok het uit
zijn scheide / en hy dooide hem / en hy hiew hem
den hof daar mede af / doe de Philistijnen
zagen / dat haaren geweldigten dood was / zo
blugten zo. Doe maaken haer de mannen
Israëls en Juda op / en juichten en berolig-
den de Philistijnen / tot daar men komt aan de
balleys / ende tot aan de poorten van Giron:
ende der Philistijnen berwonde vielen op den
weg van Naaraim / ende tot aan Gath / ende
tot aan Giron. Daar na keerden de kinderen
Israëls om / van het hittig najaagen der Phi-
listijnen / en zo hervoorden haare legers. Daar
na nam Dabid het hoofd des Philistijns / en
bragt het na Jerusalem; maar zijne wapenen

leide hy in zijne tente. Doe Saul Dabid zag
uitgaan den Philistijn te gemoete / zeide hy tot
Abner den krijgs-oversten / wiens zoon is
deze jongeling / Abner / en Abner zeide / zo
waarljk als uwe ziele leeft / O Koning / ik en
weet niet. De Koning nu zeide / vraag gy het
wiens zoon deze jongeling is. Als Dabid we-
der keerde van het slaan des Philistijns / zo
nam hem Abner / en hy bragt hem booz het
aangezichte Sauls / en het hoofd des Philistijns
was in zijne hand. En Saul zeide tot hem.
Wiens zoon zijt gy jongeling? ende Dabid ze-
de / Ik ben een zoon uwer knechts Naa des
Bethlemiers. Het xvij. Capitel.

't G eschiedde nu / als hy gekindigt had tot
Saul te spreken / dat de ziele Jona-
thans verbonden werd aan de ziele Dabids;
en Jonathan beminde hem als zijne ziele. En
Saul nam hem te dien dage / ende en liet hem
niet wederkeeren tot zijns baders huis. Jo-
nathan nu en Dabid maaken een verbond /
betwijt hy hem lief hadde als zijne ziele. Ende
Jonathan deede zijnen mantel af / die hy aan
hadde / en gaf hem Dabid: ook zijne kleederen /
ja tot zijn zwaerd toe / ende tot zijn boge toe /
ende tot zijn gordel toe. Ende Dabid troog
uit / overal daar hem Saul zond / hy droeg
zich boozsichtig / ende Saul zette hem over de
krijgslieden / ende hy was aangenaam in de
oogen des gantschen volks / ende ook in de
oogen der knechten Sauls. Het geschiedde nu /
doe zo kwam / ende Dabid wederkeerde

van het slaan der Philistijnen / dat de wijden
uitgingen uit alle de Steden van Israël /
niet gezang / en rejen / den Koning Saul
te gemoete / met koninkelen / met brugde /

en niet musijk-instrumenten. Ende de wijben speelde de anwoogden malhanderen en zeiden: Saul heeft zijne duizenden verlagen / maar Dabid zijne tien duizenden. Doe ontlaft Saul zeer / en dat Woord was litaad in zijne oogen en hy zeide / 39 hebben Dabid tien duizend gegeven / doch my maar duizend / ende boozehere zal 't Koningsrijck noz booz hem zijn. En Saul hadde de oogen op Dabid van dien dag aan / en booztaut. En 't geschiedde 's anderen daags dat de booze geest Gods ober Saul heerdig werd / en hy propheeterde midden in den huije / ende Dabid speelde op snaaren-spel / met zijn hand / o' s van dag tot dag : (Saul nu had een spiesse in de hand.) Ende Saul schoot de

spiesse / en zeide / Mi zal Dabid aan den wand spiten : maar Dabid wende zich tweemaal van zijn aangezichte af. En Saul breesde booz Dabid / want de Heere was met hem / en hy was van Saul geveken. Daarom dede hem Saul van zich weg / ende hy zette hem tot een Obersten van duizend / en hy ging uit en hy ging in booz het aangezichte des volks. Ende Dabid droeg hem boozzichelijck op alle zijne wegen : en de Heere was met hem. Doe nu Saul zag / dat hy zich zeer boozzichelijck droeg / breesde hy booz zijn aangezichte. Doch gantsch Izaël ende Juda hadden Dabid lief / want hy ging uit / en hy ging in booz haer aangezichte. Verhalben zeide Saul tot Dabid / ziet / mijn grootste dochter Merab / die zal ik u tot een broute geuen / alleenlijck weest my een dapper zoonde en boert den krijg des Heeren (Want Saul zeide / dat mijne hand niet tegen hem 39 maar dat de hand der Philistijnen te-

gen hem 39.) Doch Dabid zeide tot Saul Wie ben ik en wat is mijn leeden / ende mijn Dabers huijezin in Israel ? dat ik des Konings schoon-zoon zoude worden. 't Geschiedde nu / ten tijde als men Merab / de dochter Sauls aan Dabid geuen zoude / 30 is 39 aan Merab den Micholstijter ter broute geueben. Doch Michal de dochter Sauls had Dabid lief. Doe dat Saul te hemen werd geueben / 30 was die zaak recht in zijne oogen. Ende Saul zeide : ik zalze hem geuen datze hem ten hal-strikke 39 / en dat de hand der Philistijnen tegen hem 39 ; daarom zeide Saul tot Dabid : Met de andere zult gy hebben mijn schoon-zoonne worden. Ende Saul geuod zijne knechten / Sprecht met Dabid in 't helmelijck / zeggende / Ziet / de Koning heeft lust aan u / en alle zijne knechten hebben u lief : word nu des Konings schoon-zoonne. En de knechten Sauls spraken deeze woorden / booz de ooren Dabids : Doe zeide Dabid / Is dat licht in u-ker oogen / des Konings schoon-zoonne te worden ? daar ik een arm ende berachza in man ben. En de knechten Sauls booz schapten 't hem / zeggende : Zulke woorden heeft Dabid gesproken. Doe zeide Saul / aldus zult gy lieben tot Dabid zeggen / De Koning en heeft geen lust aan den brouten / maar aan honderd boozhuiden der Philistijnen / op dat men zich weeke aan des Konings bijanden ; want Saul dagt Dabid te vellen booz de hand der Philistijnen. Zijne knechten nu boozschapten Dabid deeze woorden / ende die zaak was recht in de oogen Dabids / dat hy des Konings schoon-zoonne zoude worden ; maar de dagen en waren noch niet berouwd. Coen maakte hem Dabid op / ende hy en zijne mannen gingen heenen / ende 39 sloegen onder de Philistijnen tweehonderd mannen / en Dabid dragt hare buoehuiden / ende men leberdeze den Koning volkomen / op dat hy de schoon-zoon des Konings worden zoude ; doe gaf Saul hem zijn dochter Michal ter broute. En Saul zag en merkte / dat de Heere met Dabid was / en Michal de dochter Sauls hadde hem lief. Doe breesde 39 h Saul noch meer booz Dabid ; ende Saul was Dabids bijand alle zijne dagen. Als de Doosten der:

der Philistijnen uit togen / 30 geschiedde 't als 39 uit togen / dat Dabid kloeker was dan alle de knechten Sauls ; 30 dat zijn naam zeer geacht was.

Het xix. Capittel.

Derhalben sprak Saul tot zijn zoon Jonathan / ende tot alle zijne knechten om Dabid te dooden ; doch Jonathan / Sauls zoon / hadde groot welgeballen aan Dabid. Ende Jonathan verkondigde 't Dabid / zeggende : mijn vader zoekt u te dooden ; nu dan wacht u doch des morgens / en wijft in 't verborgen en versteek u. Doch ik zal uagaan en aan de hand mijns vaders staan op 't veid / daer gy zult zijn / en ik zal van u tot mijn vader spreken / en zal zien wat 't 39 / dat zal ik u verkondigen ; 30 sprak van Jonathan goed van Dabid tot zijnen vader Saul / en hy zeide tot hem : de Koning zondige niet tegen zijn knecht Dabid / om dat hy tegen u niet gezondigt heeft ende om dat zijne daaden booz u zeer goed zijn : want hy heeft zijne ziele in zijne hand gezet / en hy heeft de Heere van gantsch Izaël gedaan : gy hebt het gezien / en gy zijt berouwd geweest : waarom zoud gy dan tegen onschuldig bloed zondigen / Dabid zonder oorzaken dooende : Saul nu hoorde na de stemme Jonathan / en Saul zwoer / 30 waarachtig als de Heere leeft / hy zal niet gedood worden. Ende Jonathan riep Dabid : en Jonathan gaf hem alle deeze woorden te hemmen / en Jonathan dragt Dabid tot Saul / en hy was booz zijn aangezichte als gisteren en eergisteren. Ende daar werd wederom krijg / ende Dabid toog uit en streed tegen de Philistijnen ende hy sloegze met een grooten slag / ende 39 bloeden booz zijn aangezichte. Doch de booze geest des Heeren was ober Saul / ende hy zat in zijn huije / en zijn spiesse was in zijn hand : ende Dabid speelde op snaaren-spel met der hand. Saul nu zocht met de spiesse Dabid aan de wand te spiten / doch hy ontwech van het aangezichte Sauls : die met de spiesse in de wand sloeg : doe bloed Dabid / en ontkwam in dien zeiben nacht. Maar Saul zond boden heenen tot Dabids huije / dat 39 hem verwarben : ende 39

hem des morgens dooden : dit gaf Michal zijne huijebroute Dabid te hemmen / zeggende : In dien gy ulve ziele deezen nacht niet verhoedt / 30 zult gy morgen gedood worden. Ende Michal liet Dabid booz een venster neder / ende hy ging heenen / en brugte / en ontkwam. Ende Michal nam een veid / ende 39 leide 't in 't bedde / ende 39 leide een geiten-bel aan zijn hoofde / en dekte 't niet een kleed toe : Saul nu zond boden om Dabid te haalen : 39 dan zeide : Hy is ziele. Doe zond Saul boden om Dabid te bezien / zeggende ; Bragt hem in 't bedde tot my / op dat men hem doode. Als de boden kwamen ; 30 ziet daar was een veid in 't bedde / ende daar was een geiten-bel aan zijn hoofdebroute. Doe zeide Saul tot Michal : Waarom hebt gy my alzoo bedrogen ; en hebt mijnen bijand laten gaen / dat hy ontkomen is ? Michal nu zeide tot Saul / hy zeide tot my : Laat my gaen / waerom zoude ik u dooden ? Also brugte Dabid / en ontkwam / ende hy kwam tot Samuël te Rama / en hy gaf hem te hemmen / al wat Saul hem geuod hadde / en hy en Samuël gingen heenen / ende 39 bleeben te Majoth. Ende men boozschapte Saul zeggende : Ziet Dabid is te Majoth by Rama. Doe zond Saul boden heenen om Dabid te haalen / die zagen een begaderinge van Propheeten propheeterende / en Samuël staande / ober hen gesteld : en de Geest Gods was ober Sauls boden / en die propheeterden ook. Doe men 't Saul boozschapte / 30 zond hy andere boden en die propheeterden ook : doe boez Saul booz / en zond de derde boden / ende die propheeterden ook. Daar na ging hy ook zelve na Rama / ende hy kwam tot de groote waterput / die te Sechu was en hy bzaagde en zeide / Waar is Samuël en Dabid ? doe werd hem gezeid : Ziet / 39 zijn te Majoth by Rama. Doe ging hy berwaards na Majoth / by Rama : ende dezelve Geest Gods was ook gy hem / ende hy al boozgaande / propheeterde / tot dat hy te Majoth in Rama kwam. Ende hy toog zels ook zijne knechten uit / en hy propheeterde zels ook booz het aangezichte Samuëls / ende hy viel dwot neder / dien zelven gantschen dag / ende de gantsche nacht /

daarom zied men / **H** Saul ook onder de
Profheeten?

Het xx. Capittel.

Doe bliscijte Dabid van Majoth by Sama
ende hy kwam / ende zeide boog 't aan-
gezichte Jonathans / wat hebbe ik gedaen /
wat is mijn misdad / en wat is mijne zonde
boog 't aangezichte uwes Vaders / dat hy mijne
ziele zoekt ; Hy daar-en-tegen zeide tot hem.
Dat zy berre gy en zult niet sterben / ziet / mijn
vader en doet geen groote zaak / nog geen kleine
zaak / die hy boog mijn oore niet en openbaart :
waarom zoude dan mijn vader deze zaak van
my u vreegen? dat en is niet. Doe woer Da-
bid boog / ende zeide / Uw vader doet zeer
wel / dat ik genade in uwre oogen gebonden
hebde / daarom heeft hy gezeyd dat Jonathan
dit niet en weete / op dat hy zich niet en bekom-
mere: ende zekerlyk / zo waarachtig als de Hee-
re leeft / en uwre ziele leeft / daar en is meer als
een schrede tuschen my / ende tuschen de dood.
Jonathan nu zeide tot Dabid: wat uw ziele zied
dat zal ik u doen. Ende Dabid zeide tot Jona-
than / Ziet mogen is de nieuwe maane / dat
ik zekerlyk met den Koning zoude aanzitten
om te eeten; zo laet my gaan / dat ik ing op
het veld berbeerge / tot aan den derden avond.
Indien uw vader my gewislyk mist; zo zult gy
zeggen / Dabid heeft van my zeer begeert / dat
hy tot zijne stad Bethlehem mogte loopen /
want aldaar is een jaerlyk offer den gant-
seken geslagte. Indien hy aldus zied / Het is
goed / zo heeft uw knecht vrede; maar indien
hy gantsch ontfleken is zo weet dat 't kwaad
by hem tot bollen verhooren is. Doet dan
barmhertigheid aan uwre knecht / want gy
hede uwre knecht in een berbond des Heeren
met u gebragt: maar is 'er een misdad in
my / zo dood gy my / waarom zoud gy my
doch tot uwre vader brengen? Doe zeide Jo-
nathan / dat zy berre van u / maar indien ik
zekerlyk merkte dat dit kwaad by mijnen va-
der ten bollen verhooren ware / dat het u zoude
overtuonen / en zoude ik u dat niet te kennen
geeben? Dabid nu zeide tot Jonathan / wie
zal het my te kennen geeben / indien uw vader u
was hartig antwoorde? doe zeide Jonathan tot

Dabid: hoort laat ons doch uitgaan in 't veld
ende die beide gingen uit in 't veld. Ende
Jonathan zeide tot Dabid: De Heere de God
Israels / indien ik mijnen vader onderzocht
zal hebben onrecht deze tijd / morgen of over-
morgen / ende ziet / het is goed boog Dabid
en ik dan tot u niet en zende / en boog u ooren
openbaare. Alsoe doe de Heere aan Jonathan
ende alsoe doe hy baar toe / als mijnen vader
het kwaad oer u verhaagt zo zal ik het uwe
ooren ontdekken / ende ik zal u trecken lasien
dat gy in vrede heeren gaat / ende de Heere zy
met u / gelijck als hy met mijn vader getoest
is. En zult gy niet / indien ik dan noch leede;
ja zult gy niet de welbadigheid des Heeren aan
my doen / dat ik niet sterbe: Och zult gy uwe
welbadigheid niet afwenden van mijnen huze /
tot in ewigheid: ook niet wanneer de Heere
enen iegelijck der handen Dabids / van den
aardbodem zal afschenden hebben: alsoe maake
te Jonathan een berbond met den huze Da-
bids; zeggende: Dat het de Heere elckent van
de hand der handen Dabids. Ende Jona-
than boer bood / met Dabid te doen zweeren /
om dat hy hem lief hadde; want hy hadde
hem lief / met de liefde zijner ziele. Daar na
zeide Jonathan tot hem: Maagen is de nieu-
we Maan / dan zal men u misjen / want uwre
zit-plaatz zal ledig gebonden worden. En-
ds als gy de vele dagen zult uitgeleuen zijn
hont haestig af / ende gaat tot die plaatz /
daar gy u berzoogen hadde ten dage dezer
handlinge / ende blijft by den steen-ezel zo
zal ik die pijlen ter zijden schieten / als of ik
naar een teken schoot. Ende ziet / ik zal den
jongen zenden / zeggende: Gaat heeren /
zoekt de pijlen: indien ik uitdukkelijck tot den
jonge zegge: Ziet / de pijlen zijn van u af
en herwaards / neemt hem / en hoort gy;
want daar is vrede boog u / ende daar en is
geen ding zo waarlyk de Heere leeft. Maakt
indien ik tot den jongen alsoe zegge / Ziet /
de pijlen zijn van u af ende boog / gaat
heeren want de Heere heeft u laeten gaan.
Ende aangaende de zaak / daar van ik en-
de gy gesproken hebben; ziet / de Heere zy
tuschen my en tuschen u / tot in ewig-
heit.

heit. Dabid nu berberge zied in 't veld; en
als de nieuwe Maane was / zat de Koning
by de spijze / om te eeten. Doe hem de Koning
goet hadde op zijn zitplaatze / op dit maal ge-
lijck d'andernaal / aan de streeke by den wand /
zo stont Jonathan op / ende Winer zat aan
Sauls zijde: ende Dabids plaatz werd le-
dig gebonden: ende Saul en sprak te dien dage
niets / want hy zeide: hem is wat booggebal-
len dat hy niet rem is; boogzeke hy en is niet
rem. 't Geschiedde nu des anderen daags / den
tweeden der nieuwe maane als Dabids plaat-
ze ledig gebonden werd: zo zeide Saul tot
zijn zoon Jonathan: waarom is de zoon
Isai / noch gisteren noch heden tot de spijze
niet gekomen? Ende Jonathan antwoorde
Saul: Dabid begeerte van my eerstelijck na
Bethlehem te mogen gaan: Ende hy zeide /
laet my doch gaan / want ons geslachte heeft
een offer in de stad / en mijn vorder heeft het
my zelfs geboden / hebbe ik nu genade in uwre
oogen gebonden: laet my doch ontsaagen zijn
dat ik mijne vorder zie / hierom is hy aan
des Konings tafel niet gekomen. Doe ont-
stak de toorn Sauls tegen Jonathan / ende
hy zeide tot hem. Gy zoon der berkeerde in
toederspannigheid / weet ik 't niet dat gy den
zoon Isai berhooren hebt / tot uwer schande?
ende tot schande der naaktheid uwes vorder
want alle de dagen / die de zoon Isai op den
aardbodem leuen zal / zo en zult gy noch uw Ko-
ningrijk niet bevestigt worden; nu den schijnt
heeren / en haalt hem tot my / want hy is een
kind des doods. Doe antwoorde Jonathan /
Saul zijnen vader / ende zeide tot hem: waar-
om zal hy gebodt worden? Wat heeft hy ge-
daen? Doe schoot Saul de spijze op hem
om hem te slaen: alsoe merkte Jonathan / dat
dit ten bollen by zijnen vader verhooren was /
Dabid te dooden. Daarom stont Jonathan
van de tafel op in hittegheid des toorns: ende
hy en at op den tweeden dag der nieuwe maane
geen brood; want hy was zeer bekommerd om
Dabid / om dat zijn vader hem gesmaad had-
de. Ende 't geschiedde des morgens / dat Jo-
nathan in 't veld ging: op den tijd / die Da-
bid berbond was / ende daar was een kleine

jonge by hem. Ende hy zeide tot zyne jonge
loopt zoekt nu de pijlen die ik schieten zal. De
jonge wep heeren / en hy schoot een pijl / dien hy
deede ober hem bliegen. Doe de jonge tot aan
de plaatz des pijls / dien Jonathan geschoten
had / gekomen was / zo riep Jonathan den
jongen na / en zeide: is niet de pijl van u af /
ende boog? Wederom / riep Jonathan den
jongen na / haast u / spoed u / staet niet stille:
de jonge Jonathans nu raapte de pijl op / en
hy kwam tot zynen Here; doch de jonge wiste
daar niets van. Jonathan en Dabid alleen
wisten van de zaak. Doe gaf Jonathan zijn
gereedschap aan den jongen die hy hadde / en
hy zeide tot hem: gaat heeren en brengt in de
stad. Als de jonge heeren ging / zo stont Da-
bid op van de zuid-zijde en hy viel op zijn aan-
gezichte ter aarde / en hy boog zich driemaal
en zy kusten maekanderen? en weenden met
maekanderen tot dat het Dabid gantsch keel
maekte. Doe zeide Jonathan tot Dabid: gaat
in vrede / 't geen dat wy beide in den naam des
Heeren gezworenen hebben / zeggende: de Heere
zy tuschen my en tuschen u / ende tuschen
mijn zaad en tuschen uw zaad / zy tot in der
ewigheid. Daar na stont hy op en ging
heeren ende Jonathan kwam in de stad.

Het xxj. Capittel.

Doe kwam Dabid te Nob tot den Pries-
ter Achimelech: en Achimelech kwam
deende Dabid te gemoete / ende hy zeide tot
hem: waarom zijt gy alleen / ende geen man
met u? En Dabid zeide tot den Priesier Ach-
imelech: de Koning heeft my een zaak bebo-
len / en zeide tot my: Laet niemand tet van de
zaak weeten / om detelke ik u gezonden heb-
de / en die ik u geboden hebbe: de jongelingen
nu hebbe ik de plaatz / van zulk enen te ken-
nen gegeeben. Ende nu / wat is 'er onder uwre
hand? geeft my biff brooden in mijne hand /
of wat 'er gebonden wordt. Ende de Priesier
antwoorde Dabid / en zeide daar en is geen ge-
mein brood onder mijne hand / maar daar is
heilig brood / wanneer zied de jongelingen
slegts van de vrouwen onthouden hebben.
Dabid nu antwoorde den Priesier / ende zei-
de hem: Ja trouwens / de vrouwen zijn ons

omhouden geweest / gisteren en vergisteren / hoe ik uitging / ende de baten der jongelingen / zijn heilig / ende het is eeniger wijze gemein brood te meer / bewijl heden ander in de baten zal geseheid worden. Doe gaf de Priester hem dat heilig brood / bewijl 'er geen brood was van de toon-brooden / die van brood het aangezichte des Heeren wechgenomen waren / dat niet waer brood daar leide / ten dage als dat wechgenomen wierd. Daar nu was een man van de knechten Sauls / te dien zelven dage opgehouden brood het aangezichte des Heeren / ende zijn naam was Doeg een Edoniter / de machigste onder de Heeren / die Saul hadde. Ende Dabid zeide tot Achimelech; Is hier onder uw hand geen spiesse of zwaerd? want ik hebbe noch mijn zwaerd / noch ook mijn wapen in mijne hand niet genomen / dewijle de saake des Konings haastig was. Doe zeide de Priester; 't zwaerd Goliaths des Philistijns / den weken gy sloeget in het eiken dal / ziet / dat is hier gevonden in een skeed agter den Eshod / indien gy u dat nemen wilt zo neemt het / want hier is geen ander als dat Dabid nu zeide: daer is zijns gelijke niet / geef het my. Ende Dabid maakte zich op ende bluchiede te dien dage van het aangezichte Sauls / ende hy kwam tot Achis den Koning van Gath. Doch de knechten des Konings Achis zeiden tot hem / Is deez niet Dabid de Koning des landes? zong men niet van deez in de reizen / zeggende / Saul heeft zijne duizenden beslagen / maar Dabid zijne tien duizenden. Ende Dabid leide deez woorden in zijn harte / ende hy was zeer bevest boog het aangezichte Achis des Konings van Gath. Daarom veranderde hy zijn gelaet boog haare oogen / ende hy maakte hem zelven gek onder haare handen: ende hy beswaerde de heere der pooge / ende hy liet zijn zeeber in zijn vaard afsloopen. Doe zeide Achis tot zijne knechten Siet / gy ziet dat de man raazende is / waarom hebt gy hem tot my gebagt? Hebbe ik raazende gebegt / dat gy deez gebagt hebt / om boog my te raazen? zal deez in mijn huis konen?

Het xxij. Capittel.

Doe ging Dabid van daar / en ontkwam in de spelonke Adulkams; en zijn broeders hoorden het en 't ganische huis zijnes vaders / en kwamen dertwaards tot hem af. Ende tot hem bergaerden alle man die venaalwd was / en alle man die een schuld-eischer hadde / ende alle man / wiens ziele bitterlijk bedroeft was / en hy werd tot Oberste over haar / zo dat by hem waren oncent vierhonderd mannen. Ende Dabid ging van daar na Mizpe der Moabitien: ende hy zeide tot den Koning der Moabitien / Laat doch mijn vader en mijn moeder by u-lieden uitgaan / tot dat ik weet wat God my doen zal. En hy haagte boog het aangezichte des Konings der Moabitien / ende zy bleven by haar alle de dagen die Dabid in de vestinge was. Doch de Propheet Gad zeide tot Dabid / vlyst in de vestinge niet / gaat heenen / en gaat in 't land Juba: doe ging Dabid heenen en hy kwam in 't woud Chereth. Ende Saul hoorde dat Dabid bekend geworden was / ende de mannen die by hem waren: Saul nu zat op een heubel onder het geboomte te Hanna / en hy had zijn spiesse in zijn hand / en alle zijne knechten stonden by hem. Doe zeide Saul tot zijne knechten / die by hem stonden / hoord doch / gy zoonen Jemini: zal ook de zoon Isai u allegaer achter en Winderen geeven; zal hy u alle tot Oberste van duizenden / ende Oberste van honderden stellen? dat gy u alle tegen my verbonden hebt ende niemand boog mijn oore openbaard / dat mijn zoon een verbond gemaakt heeft met den zoon Isai / ende niemand is onder u-lieden dien het wec doet van mijnent wegen / en die het boog mijn more openbaare: want mijne zoon heeft mijne knecht tegen my opgewekt tot eenen laage-legger / gelijc het te deezen dage is. Doe antwoorde Doeg / de Edoniter / die by de knechten Sauls stond / ende zeide / Ik zag den zoon Isai / komende te Noth tot Achimelech den zoon van Achitub: Die den Heere boog hem haagde / ende gaf hem teerkost: hy gaf hem ook het zwaerd Goliaths des Philistijns. Doe zond de Koning heenen / om den Priester Achimelech den zoon van Achitub te roepen /

en zins baders ganische huis / de Priesters die te Noth waren; en zy kwamen alle tot den Koning. Ende Saul zeide / Hoord nu gy zoone van Achitub / ende hy zeide / Siet hier den ik mijn Heere. Doe Saul tot hem: waarom hebt gy-lieden samen u tegen my verbonden / gy en de zoon Isai: mitz dat gy hem gegeven hebt het brood en het zwaerd / en God boog hem gebaagd / dat hy zout opstaan tegen my / tot eenen laage-legger / gelijc het te deezen dage is. Ende Achimelech antwoorde de Koning / ende zeide: Wie is doch onder al uw knechten getrouwer als Dabid / en des Konings schoonzoen / ende booggaende in uwe geboogzaamheid / ende is eerlijk in uwen huis? Heu ik hebbe begannen God boog hem te haagen: dat zy verre van my: den Koning legde op zijnen knecht geen ding / noch op het ganische huis mijnes baders; want uw knecht heeft van alle deez dingen niet gewezen klein noch groot. Doch de Koning zeide: Achimelech / gy moet den dood sterben gy en het ganische huis uwes baders. Ende de Koning zeide tot de traalwanten die by hem stonden; Wend u ende hoord de Priesters des Heeren / om dat haer hand ook met Dabid is / en om dat zy gelovet hebben dat hy blugte / en hebben 't boog mijn ooren niet geopenbaard. Doch de knechten des Konings warden haare handen niet uit-roeken / om de Priesters des Heeren aan te hallen. Doe zeide de Koning tot Doeg: Wend gy u / ende bal aan op de Priesters; doe wende zich Doeg den Edoniter / ende hy biel aan op de Priesters / ende doodde te dien dage vijf en achtich mannen / die den linnen lijf-rok droegen. Hy sloeg ook Noth de stad deez Priesters met de scherpte des zwaerds / van den man tot de vrouwe / van de kinderen tot de zogelingen / zelfs de onsen / de ezels / en de schaapen sloeg hy met de scherpte des zwaerds. Doch een der zoonen Achimelechs des zons van Achitub ontkwam / wiens name was Isathar / die blugte Dabid na. En Isathar doodschapte het Dabid / dat Saul de Priesteren des Heeren gedood had. Doe zeide Dabid tot Isathar. Ik wist wel te dien dage / want Doeg de Edoniter daar was / dat hy 't boog

zeker Saul zoude te kennen geeven: ik hebbe doozak gegeven tegen alle zielen van uwes baders huis. Blijft by my / ende beregt niet want wie mijne ziele zoeken zal; die zal uwe ziele zoeken; maar gy zult met my in bewaeringe zijn.

Het xxij. Capittel.

Ende men doodschapte Dabid / zeggende / Ziet de Philistijnen strijden tegen Achis: en zy berooben de schuuren. En Dabid haagde den Heere / zeggende: zal ik heenen gaan / en deez Philistijnen slaan: Ende de Heere zeide tot Dabid: Gaat heenen / en gy zult de Philistijnen slaan / en Achis besloffen. Doch de mannen Dabids zeiden tot hem: ziet wy breezen hier in Juba; hoe deel te meer als wy na Achisla tegen de Philistijnen slagodenen gaan zullen. Doe haagde Dabid den Heere noch booger; en de Heere antwoorde hem en zeide: Maakit u op / trelt af na Achisla / want ik geef de Philistijnen in uwe hand. Also toog Dabid en zijne mannen na Achisla ende hy streed tegen de Philistijnen / en deef haer bevoech / ende hy sloeg onder haer eenen grooten slag. Also besloste Dabid de uitwoonder van Achisla. Ende 't geschiedde / doe Isathar de zoon Achimelechs tot Dabid bluchte na Achisla / dat hy afkwam met den Eshod in zijne hand. Als Saul te kennen gegeven wierde / dat Dabid te Achisla gekomen was / zo zeide Saul; God heeft hem in mijne hand overgegeven: want hy is besloten / komende in eene stad met poogen ende gerdelen. Doe liet Saul al het volk ten strijde roepen / dat zy afstoden na Achisla / om Dabid en zijne mannen te belegeren. Als nu Dabid bestond / dat Saul dit kwaad tegen hem heimelikh boog hadde / zeide hy tot den Priester Isathar / breng den Eshod hertwaards / Ende Dabid zeide; Heere God Jems / uw knecht heeft zekerlijk gehoord / dat Saul zoekt na Achisla te komen / en de stad te berberben om mijnent wilke; zullen my ook de burgers van Achisla in zijne hand overgeeven: zal Saul afkomen / gelijc als uw knecht gehoord heeft / O Heere God Israels / g'ef het doch uwen knecht te kennen / O Heere

nu zeide / Hy zal affcomen. Daar na zeide Dabid / Zouden de buurges van Hejila mi / en mijne mannen overgeeven in de hand Sauls? ende de Heere zeide / Zy zouden u overgeeven. Doe maakte hem Dabid en zijne mannen op / ontrent zes hondert man / ende zy gingen uit Hejila / en zy gingen heenen waar zy honden gaan: doe Saul geboodschapt wech dat Dabid tot Hejila ontkomen was / zo hield hy op uit te trekken. Dabid nu bleef in de woestijne in de bergengen / en hy bleef op den berg in de woestijne Ziph / en Saul zocht hem alle dage / doch Dabid en gaf hem niet ober in zijne hand; Als Dabid zag / dat Saul uitgetogen was / om zijne ziele te zoeken: zo was Dabid in de woestijne Ziph in een woud. Doe maakte zich Jonathan de zoon: Sauls op / en hy ging tot Dabid in 't woud / ende hy versterkte zijne hand in God. En hy zeide tot hem: En vrees niet / want de Heere zal mijne vader en zal u niet binden: maar gy zult Koning worden oer Israeël / ende ik zal de tweede in u zijn; ook tweer mijn Vader Saul zulks wel. Ende die beide maakten een verbond boog het aangezichte des Heeren / en Dabid bleef in het woud / maar Jonathan ging na zijn huis. Doe togen de Ziphieten op tot Saul na Silboa / zeggende / Heest zich niet Dabid by ons verborgen in de bestingen in 't woud / op den heubel van Hachila die aan de rechterhand der wildernisse is? Nu dan / O Koning / hoort spoedig af na al de doegerte uwer ziele: ende het hoort ons toe hem ober te geven in de hand des Konings. Doe zeide Saul / Bezogend zijt gy heden den Heere / dat gy u ober mi ontfoud hebt. Gaat doch haeren / ende bereid de zaak noch meer / dat gy kroetet ende beziet zijne plaats / waar zijn gang is / wie hem daar gezien heeft want hy heeft tot mi gezeyd / dat hy zeer listighijk pleegt te handelen. Daarom ziet toe / ende verneemt na alle schuil-plaatsen in welken hy schuilt / hoort dan weder tot mi met haest besched / zo zal ik met u heden gaan / ende het zal geschieden / zo hy in het land is / zo zal ik hem naspeuren onder alle duizenden van Juda. Doe maakten zy haer op / ende zy gingen na Ziph boog het aangezichte Sauls: Dabid nu en zijne man-

nen waren in de woestijne van Maon / in het blanke veld: aan de rechterhand der wildernisse. Saul en zijne mannen gingen ook om te zoeken; dat werd Dabid geboodschapt / die van dien rofteen afgegaen was / en bleef in de woestijne van Maon. De Saul dat hoorde de jaagde hy Dabid na in de woestijne van Maon. Ende Saul ging aan deezze zijde des bergs / ende Dabid en zijne mannen aan gene zijde des bergs: 't geschiedde nu dat zig Dabid haastede om te ontgaan van 't aangezichte Sauls / ende Saul ende zijne mannen onmeigelden Dabid ende zijne mannen / om die te grijpen. Doch daar kwam een bode tot Saul zeggende: Haast u / en komt / want de Philistijnen zijn in het land gevallen. Doe heerde zig Saul van Dabid na te jaagen / ende hy toog de Philistijnen te genoete; daarom noemde men die plaats Seia Machelech.

Het xxiv. Capittel.

Ende Dabid toog van daar op / ende hy bleef in de bestinge / van Engedi. Ende het geschiedde / na dat Saul wedergekeerd was van achter der Philistijnen: zo gaf men hem te hennen / zeggende: Ziet Dabid is in de woestijne Engedi. Doe nam Saul drie duizent uitgelezene mannen uit gantsch Israeël / ende hy toog heenen / om Dabid en zijne mannen te zoeken boven op de rotsteenen der steenbokken. Ende hy kwam tot de schaaps-hoogen aan

den weg / daar een spelonke was: en Saul ging daar in om zijne boeren te dekken. Dabid nu / en zijne mannen zaren aan de zijde der spelonke. Doe zeiden de mannen Dabids tot hem / ziet den dag in welke de Heere tot u

en

zeid / Zet Ik geebe uwen bijand in uwe hand / en gy zult hem doen gelijk als 't goed zal zijn in uwe oogen; Dabid stond op en sneed scilichens een slippe van Sauls Mantel. Doch het geschiedde daar na dat Dabids harte hem droeg om dat hy de slippe Sauls afgesneeden hadde. Ende hy zeide tot zijne mannen / dat laate de Heere deere van mi zijn / dat ik die zaak doen zoude aan mijnen heere den gezalfden des Heeren / dat ik mijne hand tegen hem uitstrecken zoude: want hy is de gezalfde des Heeren. Ende Dabid scheide zijne mannen met woorden / ende liet haar niet toe datze opstonden tegen Saul; ende Saul maakte zich op uit de spelonke / ende ging op den weg. Daar na maakte zich Dabid ook op / en ging uit de spelonke / en hy riep Saul achter na / zeggende / Mijn heere Koning: Doe zag Saul achter zich om / ende Dabid boog zich met het aangezichte ter aerde / en neigde zich. Ende Dabid zeide tot Saul / Daarom hoort gy de woorden der menschen / zeggende; Ziet Dabid zoekt u kwaad. Ziet te deezzen dage hebben uwe oogen gezien / dat de Heere u heden in mijne hand gegeeden heeft in deezze spelonke / en men zeide / dat ik u dooden zoude / doch mijne hand beschoonde u; want ik zeide; Ik zal mijne hand niet uitstrecken tegen mijnen heere / want hy is de gezalfde des Heeren. Ziet doch mijn Vader / ja ziet de slippe uwer mantels in mijne hand / want als ik de slippe uwer mantels afgesneeden hebbe / zo hebbe ik u niet gebood / bekend en ziet / dat 'er in mijne hand geen kwaad noch overtredinge is / en tegen u niet gezondigd hebbe / nochtans gy jaagt mijne ziele / dat gijze wech neemt. De Heere zal richten tuschen mi en tuschen u / en de Heere zal mi wreken aan u; maar mijne hand zal niet tegen u zijn. Gelijk als het spreekwoord der Euden zeid / Van de godlooze komt godloosheid voort / maar mijne hand zal niet tegen u zijn. Nu wien is de Koning van Israeël uitgegaan? wien jaagt gy na? na eenen dooden hand? na een eenige bloot? Doch de Heere zal zijn tot rechter / ende richten tuschen mi ende tuschen u / ende zien daar in / en wilsten mijnen wilst / ende richten mi van uwe hand. Ende het geschiedde doe

Dabid geendigd hadde alle deezze woorden tot Saul te spreken / zo zeide Saul; Is dit uwe stemme / mijne zoon Dabid: doe hief Saul zijne stemme op / en weende. En hy zeide tot Dabid; Gy zijt verstaediger dan ik; want gy hebt mi goed bergolden / ende ik hebbe u kwaad bergolden / Ende gy hebt mi heden aangewezen / dat gy mi goed gebaan hebt; want de Heere hadde mi in uwe hand besloten / ende gy hebt mi niet gebood. Zo wanneer iemand zijnen bijand gebonden heeft / zal hy hem op eenen goeden weg laten gaan: de Heere nu bergeide u 't goede: boog deezzen dag dien gy mi heden gemaakt hebt. Ende nu / ziet / ik weet dat gy boogzeker Koning worden zult / ende dat het Koninkrijk Israels in uwe hand verstaen zal. Zo zwoert mi dan nu by den Heere / Zo gy mijn zaad na mi zult uitroeyen; ende mijnen naame zult uibelen van mijnes baders huis! Doe zwoer Dabid aan Saul: ende Saul ging in zijn huis / maar Dabid ende zijne mannen gingen op in de besting. Het xxv. Capittel.

Ende Samuel stierf / en gantsch Israeël begaderde zich / en zy bedreeben rouwe ober hem / en bezoeben hem in zijn huis te Karia; ende Dabid maakte hem op / en toog af na de woestijne Paran. Ende daar was een man te Maon / en zijn bedijf was te Carmel. Ende die man was zeer groot / ende hy hadde drie duizent schaapen en duizend geiten; en hy was in 't scheeren zijner schaapen te Carmel. Ende de naame des mans was Nabal / en de naame zijner huisvrouw Abigail / ende de vrouwe was goed van verstande / ende schoon van gebaante / maar de man was hard / ende boos van daaden / ende hy was een Calebijt. Als Dabid hoorde in de woestijne / dat Nabal zijne schaapen schoer; zo zond Dabid tien jongelingen; ende Dabid zeide tot de jongelingen / Gaat op na Carmel / ehbe als gy tot Nabal komt / zo zult gy hem in mijnen naame noden wilstand vraagen. Ende zult also zeggen tot dien welbaatenden / Hebe zo u / ende uwen huize zo wrebe / ende allen dat gy hebt zo wrebe. Ende nu / ik hebbe gehoord / dat gy sekerders hebt; nu / de herders die gy hebt / zijn

hy

om ons geweest / wy hebbenze geen smaadheden
aan gedaan: en zy en hebben ook niet gemist
alle de dagen die zy te Carmel geweest zijn.
Daagde het uwe jongelingen ende zy zullen 't
u te kennen geeden / laat dan deeze jongelingen
genade vinden in uwe oogten / want wy zijn op
eenen goeden dag gekomen: geef doch uwen
knechten ende uwen zoone Dabid / 't geene dat
uwe hand binden zal. Doe de Jongelingen Da-
bid gekomen waren / ende in Dabids naame
na alle die woorden tot Abal gesproken had-
den / zo hielden zy stille. En Abal antwoordde
den knechten Dabids / en zeide / Wie is Dabid /
ende wie is de zoone Isai? daar zijn heden beele
knechten die haar afscheuren / elk van zijnen
heere. Zou ik dan mijn brood / en mijn water /
en mijn geslacht bleesch neemen dat ik voor mij-
ne scheeders geslacht hebbe / en zoude ik het
den mannen geeden / die ik niet weet van waar
zy zijn. Doe heerden zich de jongelingen Da-
bids na haaren weg; en zy lieeden weder / en
kwamen / en bodschapten hem achterbalgens
alle deeze woorden. Dabid dan zeide tot zijne
mannen / Een ydelijik godde zijn zwaerd aan:
hoe godde een ydelijik zijn zwaerd aan: en Da-
vid godde ook zijn zwaerd aan: en zy togen op
achter Dabid / omteer vierhonderd man / en
daar lieeden twee honderd by de gereedichap.
Doch een jongeling uit de jongelingen bood-
schapte het Abigail / Abals huishoutwe /
zeggende / Ziet / Dabid heeft uoden gezonden
uit de woestijne / om onzen heere te zegenen
maar hy is tegens hen uitgebaaten. Doch hiens
zou zy ons zeer goede mannen geweest: ende
wy hebben geen smaadheden geleeden / en wy en
hebben niet gemist alle de dagen die wy met
hen verkeerd hebben / doe wy op 't held wa-
ren. Zy zijn een muur om ons geweest / zo by
nacht als by dage / al de dagen die wy by haar
geweest zijn / weldende de schapen. Weet dan
nu / ende ziet wat gy doen zult / want 't kwaad
is ten volken over onzen heere be-laten / ende
over zijn ganstche huls / ende hy is eene zoone
Belsals / dat men hem niet mag aanspreken.
Doe haastede haar Abigail / ende nam twee-
honderd broden / twee leder zakken wijns /
en vijf wederde schaapen / ende vijf manen ge-

roost kooen / en honderd stukken Kozijnen / en
tweehonderd klompen bijgen / en leide die op
ezelen. Ende zy zeide tot haare jongelingen /
Crekt heeren boog mijn aangezichte / ziet ik
home achter u lieden; de haaren man Abal
en gaf zy 't niet te kennen. 't Geschiedde nu / doe
zy op den Ezel reed / ende datze afkwam in 't
berougene des bergs / ende ziet / Dabid en zyn-
ne mannen kwamen af haare te gemoete / ende
zy ontmoeteze. Dabid nu hadde gezeid / Crek-
wens ik hebbe te berouge betwaard al wat dee-
ze in de woestijne heeft / also datter niets van
allen dat hy heeft / gemist is: ende hy heeft nu
kwaad boog goed bergalden. Zo doe God den
bijanden Dabids / ende zo doe hy daer toe / in-
dien ik van alle die hy heeft / tot morgen oberig
laate / die aan de wand pist. Doe nu Abigail
Dabid zag: zo haastede zy haar / ende kwam
van den Ezel af / en zy viel voor het aange-
zichte Dabids op haar aangezichte / ende zy
hoog haar ter aarde. Ende zy viel aan zijne
voeten / en zeide / Och mijn heere / mijne zy de
nigbaad / ende laat doch uwe dienstmaagd boog
uwe oopen spreken / en hoord de woorden uwer
dienstmaagd. Mijn heere en stelde doch zijn has-
te niet aan dezen Belsals man / aan Abal /
want gelijik zijne naame is / also is hy / zijn na-
me is Abal / ende dwaasheid is by hem: en ik
uwe dienstmaagd en hebbe de jongeling: u mij-
nes heeren niet gezien / die gy gezonden hebt:
En nu / mijn heere zo waarachtig als de Heere
leest / en uwe ziele leeft / 't is de Heere die u ber-
hinderd heeft van te komen met bloedstoringe /
dat uwe hand u zoude berougen / en nu / dat
als Abal worden uwe bijanden / ende die te-
gen mijnen heere kwaad zeken. En nu / dit is
de zegen / die uwe dienstmaagd mijnen heere
toegedagt heeft: dat hy gegeeven worde den
jongelingen / die mijns heeren boestappen
na wandelen. Dergeeft doch uwe dienstmaagd
de overtredinge: want de Heere zal zekerlijch
mijnen heere een bestendig huis maaken / bewijl
mijna heere de oogten des Heeren oelooft /
ende geen kwaad by u gebonden en is van uwe
dagen af. Wanneer een mensche opstaan zal /
om u te berolgen / en om uwe ziele te zeken /
zal de ziele mijnes heeren ingebonden zijn in 't

don-

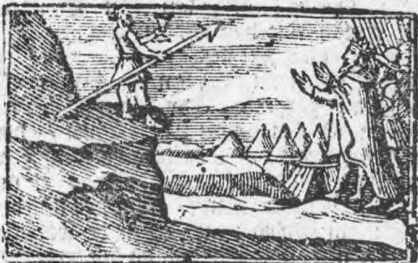
banden der leedende by den Heere uwen
God / maar de ziele uwer bijanden zal hy
slingeren uit het midden van de holligheid des
slingers. Ende 't zal geschieden / als de Heere
mijnen heere na al het goed doen zal / dat hy
over 't gesproken heeft en hy u gebieden zal
een booganger te zijn over Israel: Zo zal dit
u / mijnen heere / niet zijn tot wanhelinge / noch
aanstoot des harten / te weten / dat gy broed
zonder oorzaak zoudt bergoten hebben / ende
dat mijn heere / hem zeide zoude berougt heb-
ben: ende als de Heere mijnen heere wel doert
zal / zo zult gy uwer dienstmaagd gedenken.
Doe zeide Dabid tot Abigail / Bezegend zy
de Heere de God Israels / die u te deezzen dage
my te gemoete gezonden heeft. Ende geze-
gend zy uwe raad / en gezegend zijt gy / dat gy
my te deezzen dage geweest hebt / van te komen
met bloedstoringe / dat mijne hand my berougt
zoude hebben. Want boogzeker / 't is zo waar-
achtig als de Heere de God Israels leest /
die my berougt heeft van u kwaad te doen:
dat / het en ware dat gy gehaastet had / en my
te gemoete gekomen waart / zo en ware Abal /
noch niemand die aan den wand pist oberig
geleeden tot het morgen-licht. Doe nam Da-
vid uit haar hand / dat zy hem gezagt had:
ende hy zeide tot haar / Crekt met vreden op
na uwe huis / ziet ik hebbe na uwe stemme ge-
hoord / ende hebbe uwe aangezichte aangenomen.
Doe nu Abigail tot Abal kwam / ziet zo
hadde hy eene maaltijd in zijn huis / als eens
konings maaltijd / en 't harte Abals was
hollijch op 't zeide / ende hy was zeer bronken:
daarom gaf zy hem niet een woord / klein noch
groot te kennen / tot aan het morgen-licht.
't Geschiedde nu in den morgen / doe de wij-
nen van Abal gegaan was / zo gaf hem zijne
huishoutwe die woorden te kennen: doe ver-
staf zijn harte in 't kinnenste van hem en hy wierd
als een steen. Ende 't geschiedde omtrent na
tien dagen / zo sloeg de Heere den Abal
dat hy stee. Doe Dabid hoorde dat Abal
dood was / zo zeide hy: Bezegend zy de Heere
die den wijns mijners smaadheden getuigt heeft
van de hand Abals / ende heeft zijnen knecht
onthouden van het kwaad / ende dat de Heere

het kwaad Abals / op zijnen hof heeft doen
wede lie ren / Ende Dabid zond hernen / in-
de liet met Abigail spreken / dat hyze zich ter
houtwe nam. Als nu de knechten Dabids
tot Abigail gekomen waren te Carmel: zo
spraken zy tot haar / zeggende / Dabid heeft
ons tot u gezonden / dat hy zich u ter h outwe
neeme. So stond zy op: en wafde haar met
het aangezichte ter aarde / ende zy zeide / Ziet
uwe dienstmaagd zy tot een dienste / om
de boeten der knechten mijns heeren te was-
schen. Abigail nu haastede en maakte haar
op / en zy reed op een Ezel / met haare vijf
jonge waagden / die haare boestappen na
wandelden / zy dan volgte de voden Dabids
na / ende zy werd hem ter huishoutwe. Och
nam Dabid Achinoam van Jezreel / also
waren ook die beide hem tot wijben. Want
Saul hadde zijne dochter Michal / de huish-
outwe Dabids / gegeeven aan Palti den
zoone Laïs / die van Gath was.

Het xxvj. Capittel.

De Zephiten nu kwamen tot Saul te Gi-
bea / zeggende / Houd hem Dabid niet
berougen op den heubel van Hachila / boog
aan de wildernisse: Doe maakte hem Saul
op en toog af na de woestijne Ziph / en met
hem drie huzend man / uitgelezene van
Israel: om Dabid te zeken in de woestijne
Ziph. En Saul legerde zich op den heubel van
Hachila / die boog aan de wildernisse is aan
den weg: maar Dabid bleef in de woestijne /
ende zag dat Saul achter hem kwam na de
woestijne. Want Dabid hadde berougers
gezonden: en hy vernam dat Saul boogzeker
kwam. Ende Dabid maakte hem op / ende
kwam aan de plaatze daer Saul zich gelegd
hadde / ende Dabid bezag de plaatze daer Saul
lag / met Miner de zoone Aher zijnen hof-
obersten / ende Saul lag in den Wagen-burg /
ende 't volk was rondom hem gelegd. Doe
antwoordde Dabid / ende sprak tot Achimelech
den Hetsiter / ende tot Abisai de zoone Nerusa
den broeder Joabs / zeggende / Wie zal niet
na tot Saul in 't leger afgaan? Doe zeide
Abisai / ik zal niet u afgaan. Also kwam
Dabid en Abisai tot het volk des nachts /
ende

ende ziet Saul lag te slaapen in den wagen-
burg/ ende zijne spiesse stak in de aarde aan zijn
hoofd-einde/ ende Abner/ ende 't volk lag rond-
om hem. Doe zeide Achisai tot Dabid: God
heeft uwen uwen bijand in uwe hand besloten:
laat nu doch hem nu met de spiesse op eenmaal
ter aards slaan/ en ik en zal het hem niet ten
weerdeemaal doen. Dabid daar en tegen zeide tot
Achisai: Verderst hem niet: want wie heeft zij-
ne hand aan den gezalfden des Heeren geleid/
en is onschuldig gebleeven? Dochder zeide Da-
bid: Zo waarachtig als de Heere leeft: maar de
Heere zal hem slaan/ of zijn dag zal komen/
dat hy zal sterben of hy zal in den strijd tre-
ken/ dat hy ontkome. De Heere laate 't berre-
dan my zijn/ dat ik mijne hand legge aan den
gezalften des Heeren: zo neemt doch mi de
spiesse/ die aan zijn hoofd-einde is/ ende de wa-
terlesghe/ en laat ons gaan. Zo nam Dabid

de spiesse/ ende de waterlesghe van Sauls
hoofd-einde/ en zo gingen heeren: en daar was
niemand die 't zag/ en niemand die 't merkte/
ook niemand die ontwaakte/ want zy sliepen
alle/ want daar was eenen diepen slaap des
Heeren op hen gevallen. Doe Dabid ober aan
geent zyde gekomen was/ zo stond hy op de
hoogte des bergs van berre: dat 'er een groote
plaats wisten hen was. Ende Dabid riep
tot 't volk/ en tot Abner den zoonen Ner/ zeg-
gende/ zult gy niet antwoorden Abner? doe
antwoorde Abner/ ende zeide/ Wie zijt gy die
tot den Koning roept? Doe zeide Dabid tot
Abner/ Ziet gy niet een man? en wie is u gelijk
in Israël: waarom dan en hebt gy ober uwen
heere den Koning geen wacht gehouden? want

baar is een van den volke gekomen/ om den
Koning uwen heere te berderben. Deze zaak
die gy gedaan hebt en is niet goed/ zo waar-
achtig als de Heere leeft/ gy lieden zijt kinde-
ren des doods/ die gy ober uwen heere/ den
gezalften des Heeren geen waht gehouden en
hebt: en nu/ ziet waer de spiesse des Konings
is/ en de waterlesghe die aan zijn hoofd-einde
was. Saul nu hende de stemme Dabids/ en-
de zeide/ Is dit uwe stemme mijn zoonen Da-
bid? Dabid zeide/ Het is mijn stemme/ mijn
heere Koning. Hy zeide dochder: Waarom
beholdt mijn Heere zijnen knecht also achter
na? want wat hebbe ik gedaan? ende wat
kwaad is'er in mijne hand? Ende nu mijn hee-
re de Koning hoorde doch na de woorden zijnes
knechts: Indien u de Heere tegen my aanpor-
ret/ laat hem het spies-offer vlieten: maar in-
dien het menschen kindren zijn/ zo zijnze ber-
bloekt door het aangezichte des Heeren/ bewol-
le zy my heden berstootten/ dat ik niet en mag
bargheghe blijden in het erdeel des Heeren/
zeggende/ Gaat heeren/ dient andere Goden.
Ende nu/ mijn bloed en halle niet op de aarde
van door het aangezichte des Heeren/ want de
Koning van Israël is uitgegaan om een eenige
blos te zoeken/ gelijk als men een behdhoen
op de bergen nasaagt. Doe zeide Saul/ ik
hebbe gezondigd/ heere weder mijn zoonen Da-
bid/ want ik en zal u geen kwaad meer doen
door dat mijn ziele deezen dag bierbaar in uwe
oogen geweest is/ zet/ ik hebbe dwaaslijch ge-
daan/ ende ik hebbe zeer grootelijch gebwaast.
Doe antwoorde Dabid/ ende zeide/ Ziet/
de spiesse des Konings/ zo laate een van de son-
gelingen oberkomen/ ende haalenze. De Hee-
re dan bergelde een iegelijchen zijne gerechtig-
heid/ ende zijne getrouwigheid: want de
Heere hadde u heden in mijne hand gegeven/
maar ik en hebbe mijne hand niet willen uit-
strecken aan den gezalfden des Heeren. Ende
ziet/ gelijk als te deezen dage uwe ziele in mijn-
ne oogen is groot geacht geweest: also zy mijn-
ne ziele in de oogen des Heeren groot geacht/
ende hy berloste my uit alle noot. Doe
zeide Saul tot Dabid/ gezegende zijt gy mijne
zoonen Dabid: gy zult het ja getwistelijch doen/
en

en gy zult ook getwistelijch de oberhand hebben:
Doe ging Dabid op zijn: en loeg/ ende Saul
heerde wederom na zijne plaats.

Het xxvij. Capittel.

Dabid nu zeide in zijn harte: Nu zal ik doe
dagen een door Sauls hand ontkomen:
my is niet beter/ dan dat ik haastelijch ontko-
me in het land der Philistijnen/ op dat Saul
dan my de hooge berleze/ om my meer te zo-
ken in de garusejse wandpaalen Israels zo zal ik
ontkomen uit zijne hand. Doe maakte hem
Dabid op/ en hy ging door/ hy en de zes hon-
derd mannen des uwen waren/ tot Hejz den
zoonen Abisai den Koning van Gath/ Ende
Dabid bleef op Hejz te Gath/ hy en zijne
mannen/ een iegelijch met zijn juw. Dabid met
zijne beide vrouwen/ Achisai de Hze'itische/
en Abigail de hze'itische Abisai de Carne-
lische. Doe Saul geboodschapt werd/ dat
Dabid geblage was na Gath: zo en boer hy
niet meer boer hem te zoeken. En Dabid ze-
de tot Achis/ Indien ik nu genade in uwe oogen
gehouden hebbe/ men geve me een plaats in
eene van de steden des lands dat ik daar woone/
want waaron zoude uw knecht in de Koninglij-
ke stad by u woonen? Doe gaf hem Achis te
dien dage Ziklag: Daarom is Ziklag der
Koningen van Juda geweest tot op deezen dag.
Het getal nu der dagen die Dabid in 't land
der Philistijnen woonde/ was een jaer en vier
maanden: Dabid nu toog op met zijne man-
nen/ en zo obervlieten de Gerusien/ en de Gir-
sien/ en de Kanalekiten/ (want deez die zijn
van ouds geweest de inwoonders des lands)
daer hy gaat na Sur/ en tot aan Egypten-
land. En Dabid loeg dat Land/ en het noch
man noch vrouwe leeden: ook nam hy de schaa-
ren en runderen/ en ezelen/ en kamele/ en kie-
deren/ en keerde weder/ ende kwamen tot Achis.
Als Achis zeide/ Waar zijt gy lieden heden in-
geballen? zo zeide Dabid: Tegen 't zuiden van
Juda/ en tegen 't zuiden der Jerahemeterz/
en tegen 't zuiden der Keuten. En Dabid ber
noch man noch vrouwe leeden/ om te Gath te
wonen/ zeggende: dat ze miselijchen van ons
niet wooschappen/ zeggende: Also heeft Da-
bid gedaan/ en also was zijne wijze/ alle de

dagen die hy in der Philistijnen land gewoont
heeft. Ende Achis geloofde Dabid/ zeggende:
de: Hy heeft hem eenemaal stinckende ge-
maakt by zijn volk in Israël/ daarom zal
hy eculwighij my tot een knecht zijn.

Het xxvij. Capittel.

Ende het geschiedde in die dagen: als de Phi-
listijnen haare legers bergaderden tot den
strijd/ om tegen Israël te strijden; zo ze de
Achis tot Dabid/ Gy zult zeherigh weeten/
dat gy niet my in het leger zult uittrekken/ gy
en uwe mannen. Doe zeide Dabid tot Achis/
Dabid zult gy weeten waer uw knecht doen zal:
ende Achis zeide tot Dabid/ Daarom zal ik te
ten bewaarder mijns hoofds zeten: t'allen da-
gen. Sannaël my was getoban/ en gantsch
Israël hadde ruste ober hen bedreeben/ ende
hadden hem begaben te Rama/ in zyne stad:
ende Saul hadde uit den laade wrijgedaan de
waarzeggers/ en de dubels-kontemaars. En
de Philistijnen kwamen en bergaderden haer/
en zo legerden haer te Senun: en Saul ber-
gaderde gantsch Israël/ en zo legerden haer
op Gidoo. Doe Saul 't leger der Philistijnen
zag/ zo breejde hy/ en zyn harte weede zeer.
Ende Saul braagde den Heere/ maar de Heere
antwoorde hem niet noch door brouwen/ noch
door de Krim/ noch door de Druyheeten. Doe
zeide Saul tot zijne knechten/ Zoekt my eene
brouwe/ die eenen waarzeggenden geest heeft/
dat ik tot haer gaar/ en door haer onderzoeke:
zijne knechten nu zelden tot hem/ ziet/ te Endog
is eene brouwe die een waarzeggende geest heeft.
En Saul berleide zyn en twis andere kneederen
aan/ en ginz heeren en kure maten niet hem/
en zo kwamen des nachts tot de brouwe: en hy
zeide: Doozet my doch door den waarzeggen-
den geest en doet my ontkomen die ik tot u zeg-
gen zal; doe zeide de brouwe tot hem: zet gy
meer waer Saul gedaan heeft/ hoe hy de waas-
zeggers en de dubels-kontemaars uit dit land
heeft utgeroed: waaron seide gy dan mijn ziele
een strik om te booden? Saul nu zwor haer by
den Heere/ zeggende: zo waarachtig als de Heere
leest/ indien u straffe om deez zaak al ober-
komen. Doe zeide de brouwe: wie zal ik u doen
ontkomen? en hy zeide: doet my Sannaël ontkomen.

En

Doe nu de bruid Samuël zag / zo riep zy met
luidre stemme / en de bruid sprak tot Saul /
zeggende: Waarom heb gy my bedrogen /
want gy zijt Saul. Ende de Koning zeide tot
haar: en beest niet; maar wat ziet gy? doe zeide
de bruid tot Saul: Ik zie Goden uit de aarde
opkomende. En dan zeide tot haar: Hoe is zijn
gedaante? en zy zeide: daar komt een oud man
op / ende hy is niet eenen manneli bekleet: doe
Saul bemaan / dat 't Samuël was / zo neigde
hy zich niet 't aangezicht te aarden / en hy boog
zich / ende Samuël zeide tot Saul / Waarom
hebt gy my onrustig gemaekt / my doende op-
komen? doe zeide Saul: ik ben zeer beangstigd /
want de Philistijnen krijgen tegen my / ende
God is van my getrokken / en antwoyd my
niet meer / noch dooy den dienst der Propheeten /
noch dooy doornen / daarom heb ik u geroepen
dat gy my te kennen geeft wat ik doen zal.
Doe zeide Samuël: Daarom haagde gy my
doch? dewijle de Heere van u getrokken / ende u
bijant gelowden is. Want de Heere heeft dooy
zich gedaan / gelijk als hy dooy mynen dienst
gesproken heeft: en heeft het Koninkrijk van
uwe hand gestreut / en hy heeft dat gegeven
aan uwen naasten / Aan Dabid. Gelyk als gy
na de stem des Herren niet gehooyd en hebt / en
de hitteghed zijns toorns niet uitgevigt hebt
tegen Amalek: daarom heeft u de Heere deeze
zaak gedaan ten dezen dage. En de Heere zal ook
Israël / niet u in de hand der Philistijnen gee-
ven / en morgen zult gy en uw zoon by my zijn /
ook zal de Heere het leger Israëls in de hand
der Philistijnen geven. Doe viel Saul haagte-
lyk ter aarde / zo lang als hy was / ende hy
bespede zeer van wegen de woorden Samuëls
ook en was 'er geen kracht in hem / want hy
en hadde den gescheden dag / en gesceen na hy geen
wood geeten. De bruid nu kwam tot Saul /
en zag dat hy zeer bedroeft was: en zeide tot
hem / Ziet uwe dienstmaagd hier na uwe stem-
me gehooyd / ende ik hebbe mijne ziele in ujnre
hand gesteld / en ik hebbe uwe woorden gehoo-
d die gy tot my gesproken hebt. Zo hooyd doch
gy nu ook na de stem uwer dienstmaagd ende
laet my een beere woody dooy u zeten / want
zo zal 'er kracht in u zijn / dat gy ober weg

gaat. Doch hy weigerde het en zeide: Ik en
zal niet eeten; maar zijne knechten / ende ook
de bruid / lieken aan by hem: Doe hooyde
hy na haer lieke stemme. En hy stond op van
der aarde / en zede hem op het bedde. En
de bruid hadde een gemest kalb in 'e hant
en zy haagde haer / en slagde het / en zy nam
meel / en kneede het / en liek daer ongezuerde
krochten van. En zy waagte ze dooy Saul / en
hooy zijne knechten / ende zy aten: daar na
stonden zy op en gingen wech in bezelbe nacht.
Het xxix Capittel.

De Philistijnen nu hadden alle haare leger-
bergaerden / te Azek: ende de Israëlieten
legerden by hy de fonteyne die by Azek is.
En de Dorsten der Philistijnen togen daer heen
met honderden / en met duizenden; doch
Dabid / ende zyne mannen togen met Achis in
de achtertocht. Doe zeide de Oberste der Phi-
listijnen: Wat zullen deze Heeren? zo zeide
Achis tot de Oberste der Philistijnen: Ik beere
niet Dabid / de knecht Sauls / des Konings van
Israël / die deeze dagen / of deeze jaaren by my ge-
weest is: en ik en hebbe in hem niets gebonden
van dien dag of dat hy afgeballen is / tot deeze
dag toe. Doch de Oberste der Philistijnen wer-
den zeer toornig op hem / ende de Oberste der
Philistijnen zeiden tot hem: Daer den man
bedeekeren / dat hy tot zijne plaats weder-
heere / daar gy hem gestelt hebt / en dat hy niet
met ons af en treke / in den strijd / op dat hy
ons niet tot een tegenwarchder en werbe in den
strijd / want waar mede zoude deeze zich by zijne
heere aangenaam maken? is 't niet met de hou-
pen deeze mannen? Is dit niet die Dabid / van
den welken zy in de reije maillanderen an-
woogden / zeggende: Saul heeft zijne duizenden
geslagen / maar Dabid zijne tien duizenden?
Doe riep Achis Dabid / en zeide tot hem: 't Is
zo waantschag als de Heere leeft / dat gy oprecht
zijt / en uwen uitgang / en uwen ingang met
my in het leger / is goed in mijne oogen / want ik
heb geen kwaad by u gebonden van dien dag af
dat gy tot my zijt gekomen / tot deezen dag toe;
maar gy zijt niet aangenaam in de oogen der
Dorsten. Zo heert nu om / en gaat in uwe: op
dat gy geen kwaad en doet in de oogen van de
Dor-

Dorsten der Philistijnen. Doe zeide Dabid tot
Achis: maar wat heb ik gedaan / of wat hebt
gy in uwe kneyt gebonden / van dien dag af / dat
ik uwe uwe aangezichte geweest ben / tot deezen
dag toe / dat ik niet en zal gaan / en strijden te-
gen de vijanden mijnes Heeren des Konings;
Achis nu antwooyde / ende zede tot Dabid /
Ik weet het / dooywaar gy zijt aangenaam in
mijne oogen / als een Engel Gods: maar de
Oberste der Philistijnen hebben gezeid: Laet
hem niet ons in dezen strijd niet optrekken.
Nu dan / nuacht u moggen woeg op / met de
knechten uwer Heeren: die met u gekomen
zijn / die als gy-lieden u moggen woeg zult op-
gemaekte hebben / en het u-lieden licht gewa-
den is / zo gaat heen. Doe maakte hem Da-
bid woeg op / hy / ende zyne mannen / dat zy
des morgens wech gingen / om weder te kee-
ren in het land der Philistijnen / de Philis-
tijnen daar en tegen togen op na Azek.
Het xxx Capittel.

Gechiedde nu als Dabid en zyne mannen
des derden dings te Silah kwamen /
dat de Amalekiten in 't Zuiden / ende te Se-
kag ingeballen waren en Sekag gelagen / en
bezelbe met huur beghand hadden. Ende dat ze
de wijben die daar in waren / gebangelyk wech-
geboert hadden / doch zy en hadden niemand
dooygeslagen / van den kleinsten tot den groot-
sten / maar zy hadden ze wechgeboert en waren
haares woegs gemaan. En Dabid en zyn man-
nen kwamen aan de stad / en ziet zy was met
huur beghand: en haare wijben / en haare zonen /
en haare dochteren / waren gebangelyk wech-
geboert. Doe hief Dabid en 't volk dat by hem
was haare stemmen op en wonden tot dat 'er
geen kracht was in hen was om te wenen.
Dabids beide wijben waren ook gebangelyk
wechgeluort / Achisom de Amalekitische / en
Abigail de huishouwe Abags des Carmeli-
ters. Ende Dabid werd zeer waag / want het
volk sprak van hem te steenigen / want de ziel in
des gantschen volks waren bedroert / een ie-
gelijk ober zyne zonen en ober zyne dochteren:
doch Dabid sterkte zich in den Heere zynen God.
En Dabid zede tot den Propheet Achisar / den
zoonen Achimelech / brenge my doch den Spijod

hier / en Achisar waag den Spijod tot Da-
bid. Doe waagde Dabid den Heere / zeggende:
Zal ik deeze vende achter na jagen? zal ik ze
achterhalen? en hy zeide tot hem: Jaag na /
want gy zult gewislych achterhalen / en gy zult
getwistlych verlossen. Dabid dan ging heen /
hy en de zeshonderd mannen die by hem wa-
ren / en als zy kwamen aan de beke Bezer / zo
bleven de oberigen staan: en Dabid beboogde ze /
hy / en de vierhonderd mannen: ende tweehon-
derd mannen bleven staan / die zo mede wa-
ren dat ze ober de Beke Bezer niet konden gaan.
En zy bonden den Egyptischen naan op 't held /
en zy waagten hem tot Dabid / en zy gaben hem
wood / en hy at / ende zy gaben hem water te
drieken. Zy gaben hem ook een stuk van een
slamp bijgen / en twee stukken rozijnen / en hy
at: ende zyn geest kwam weder in hem; want
hy had in die dagen en die nachten geen woody
geeten / noch geen water gedronken. Daar
na zeide hy tot hem: Wie zijt gy? en van
waar zijt gy? doe zeide de Egyptische jonge:
Ik ben eens Amalekitische mans knecht / en
mijn Heere heeft my bedaren / om dat ik dooy
die dagen krank geworden ben. Wy waren
ingeballen tegen 't Zuiden van de Cherithon /
en op 't geene dat van Juda is en tegen 't Zu-
den van Galad: en wy hebben Sekag met den
viere beghand. Doe zeide Dabid tot hem: zoud
gy my wel heeren afleiden tot deeze vende? hy
dan zeide: Zwerd my by God / dat gy my niet
en zult dooden / en dat gy my niet zult ober-
beren in de hand mijns Heeren: zo zal ik u tot
deeze vende afleiden / En hy leide hem af / en
ziet zy lagen bevroort ober de gantsche aarde /
ecende en drinkende / en dansende / om al den
grooten buit / die zy genomen hadden uit 't land
der Philistijnen / ende uit het land van Juda.
En Dabid woeg ze van de schameinge tot aan
den abond van haer-lieden anderen dag / ende
daer en ontquam niet een man van hen / be-
ghalven vierhonderd jonge mannen / die op he-
meken reden / en bloeden. Also reddde Dabid
al wat de Amalekiten genomen hadden: ook
reddde hy zyne twee wijben. Ende onder hen
en werd niet gemest / van den kleinsten tot den
grootsten / tot aan de zonen en dochteren / en
B 2 van

den buit ook tot alles wat zy hen genomen hadden: Dabid draeg't altemaal weder. Dabid nam ook alle de schapen / en runderen: zy treeden ze hoog dat zelve hie henen / en zeiden: dit is Dabids buit: Als Dabid tot de twee hondert manuren kwam / die zo moede waren geweest / dat zy Dabid niet hadden konnen nabolgen / en die zy aan de beke Bezor hadden dighben laten / die gingen Dabid te gemoet / en den bo sic dat by hem was te gemoet / en Dabid trad tot den volke en hy bhangde na den werstaad; doe antwoorde een ieder hoog en Wel als man onder de mannen die met Dabid getogen waren / ende zy zeiden: Om dat ze niet ons niet getogen zijn / en zullen wy hen van den buit / die u wy gezet hebben / niet geben / maar een tegelijc zijne draentoe / en zijne kinderen / laet ze die henen liden / en wach gaan. Maar Dabid zeide: Wizo en zult gy niet doen mijne vooberz niet't geene dat ons de Heere gegeven heeft / en heeft ons bewaard / en heeft de vende die tegen ons kwam / in onze hand gegeven. Wie zoude doch u-lieben in deze zaak horen? want gelijc't veel der geener is die in den strijd mede afgetoegen zijn / also zal ik ook het deel der geener zijn / die by de gereedichap gebleven zijn / zy zullen gelijelijc deelen. En dit is van dien dag af / en dooytann alze geweest. Want hy heeft't tot een inzettinge en tot een recht gesteld in Israél / tot op dezen dag. Als nu Dabid tot Siklag kwam zo zond hy tot den oudsten van Juda / zijnen vrienden / van den buit / zeggende: Siet daar is een zegen hoog u-lieben van den buit der vijanden des Heeren. Nameelijc tot dien te Beth-El en tot dien te Ramoth tegen't Zuden / en tot dien te Astar. En tot dien te Aroer / en tot dien te Sijmoth / en tot dien te Gethemna. En tot dien te Kachel / en tot dien die in de steden der Jerahimuliten waren / en tot dien die in de steden der Hankan waren. En tot dien te Hozana / en tot dien te Chozan / en tot dien te Aroch. En tot dien te Helgon / en tot alle de plaatsen / haer Dabid gewandelt hadde / hy / en zijne mannen.

Het xxvj Capittel.

De Philistijnen van streden tegen Israél / en de mannen Israéls blooden hoog het

aangezichte der Philistijnen / en vielen beslagen op't gebergte Gilboa. En de Philistijnen hielden dicht op Saul / en zijne zoonen / en de Philistijnen sloegen Jonathjan / en Abinadab / en Mabah-Sua / de zoonen Souls / en de strijd werd zwaer tegen Saul / ende de mannen die met de booge schieten / woffen hem aan / en hy bezigde hoog de schutters. Doe zeide Saul tot

zijnen wapen-drager; Trekt uw zwaerd uit / en doofsteekt my daer mede / dat mischijen derse ondesneden niet komen / en met my de spot byben: maar zijn wapen-drager wilde niet want hy bezigde zeer; doe nam Saul't zwaerd ende biel daer in. Doe zijn wapen-drager zag dat Saul dood was / zo biel hy ook in zijn zwaerd / en stierf met hem. Wizo stierf Saul / en zijn vele zoonen / en zijn wapen-drager / ook alle zijne mannen Israéls / die aan de zijde des dals waren / en die aan deze zijde der Jorname waren / zagen dat de mannen Israéls geblooden waren / en dat Saul en zijne zoonen dood waren / zo berieten zy de steden / en blooden; doe kwamen de Philistijnen en woonden daer in. 't Geschiedde nu des anderen daags / als de Philistijnen kwamen om de beslagen te plunderen zo bonden zy Saul / en zijne vele zoonen / liggende op't gebergte Gilboa. Ende zy hielden zijn hoofd af / en zy togen zijne wapenen uit / ende zy zondenze in der Philistijnen land rondom / om te doofschappen in't huls haer Afgoden / en onder den volke. En zy leiden zijne wapenen in't huls van Ascheroch: en zijn liggham hegten zy aan de muure te Bethsan. Als de inwoonders van Hades in Glead daer van hoorden / wat de Philistijnen Saul gedaan had.

hadden. Zo maakten haer op alle sterfbluare mannen / en gingen den geheelen nacht / en zy namen't liggham Sauls / en de ligghamen zijner zoonen van de muure te Beth-san: en zy kwamen te Jades / en vandense albaar / en zy namen haare vandenren. Ende begooberze onder't geboomte Jades: en zy bageden zeven dagen.

Het tweede Boek Samuëls.

Het eerste Capittel.

Voorts geschiedde't na Sauls dood / als Dabid van den slag der Amalekuten was overgekomen / ende Dabid twee dagen te Siklag gebleven was / Zo geschiedde't op den derden dag / dat / ziet / uit den heiligeer van Saul / een man kwam wiens kleeven geschetert waren / en aarde was op zijn hoofd: en't geschiedde / als hy tot Dabid kwam / zo biel hy ter aarden / en hoog zich neder. En Dabid zeide tot hem / Van waar komt gy? en hy zeide tot hem; Ik ben ontkouen uit den heiligeer Israéls. Voorts zeide Dabid tot hem; Wat is de zaak? verhaald't my doch / en hy zeide. Dat't volk uit den strijd gebloeden was / en dat't er ook vele van den volke geballen en gestroben waren / dat ook Saul ende zijn zoon Jonathjan dood waren. En Dabid zeide tot den jongen / die hem den doodschap draeg: Hoe weet gy dat Saul dood is en zijn zoon Jonathjan? Doe zeide de jonge die hem de doodschap draeg: Ik kwam by gebal op't gebergte van Gilboa / en ziet / Saul leende op zijn spiesse / en ziet / de wagens en Ritmeesters hielden dicht op hem. Zo zag hy achter zich om / en zag my: en hy riep my en ik zeide; ziet / hier ben ik. En hy zeide tot my: Wie zijt gy? en ik zeide tot hem; Ik ben een Amalekiter. Doe zeide hy tot my: Staat doch by my en dood my / want deze malien-holder heeft my opgehouden: want mijn leeden is noch gantsch in my: Zo stond ik by hem / en doode hem; want ik wiste / dat hy na zijn bal niet leeden zoude; en ik nam de kroone die op zijn hoofd was / en het aem gestrijde / dat aan zijn arm was / en hebze hier tot mijnen Heere gedragt. Doe bantebe Dabid zijne kleeveren / en scheurdeze: desgelijc's ook alle de mannen die met hem waren. En zy we-

kleerden en wonden / en bageden tot op den avond / ober Saul en Jonathjan zijnen zoon / en ober het volk des Heeren / en ober het huls Israéls / om dat zy hoog het zwaerd geballen waren. Voorts zeide Dabid tot den jongen / die hem de doodschap gebragt had. Van waar zijt gy? En hy zeide; Ik ben eens vandenren mans eens Amalekiter's zoon. En Dabid zeide tot hem: Hoe? en hebt gy niet gezeest uwe hand uit te sterken / om den gezalsden des Heeren te berberben? en Dabid riep een beere jongens en zeide; Trece toe / bal op hem aan: en hy sloeg hem / dat hy stierf. En Dabid zeide tot hem; Uw bloed zy op uwen kop / want uw mond heeft tegen u getuigd / zeggende; Ik heb den gezalsden des Heeren gedood. Dabid nu khaagde deze khaage / ober Saul / en ober Jonathjan zijn zoon. Als hy gezeid had / dat men de kinderen van Juda den vage zoude leeren: ziet het is geschreeben in't boek des opregten. Sieraad Israéls op uwe hoogien is hy beslagen: hoe zijn de helden geballen? En berondigt't niet te Gath / en doodschapt't niet op de swaaten van Askelon: op dat de dochters der Philistijnen haer niet berolijven / op dat de dochters der ondesneden niet opzpingen van bzeugde. En bergan Gilboa / noch dauw / noch regen moet zijn op u / noch beiden der heofferen / want albaar is der helden schuld smadelijc werch gewogen / de schuld Sauls / als of hy niet gezalt ware geweest met olie. Van't bloed der beslagenen / van't vette der helden / en werd Jonathjans hoge niet achterwaards gedreben / en Sauls zwaerd keere niet ledig weder. Saul en Jonathjan / die bemide / en die liefelijc in haer leeden / zijn ook in haer. n dood niet gescheben / zy waren lichter dan arenden / zy waren sterker dan leuten. En dochters Israéls / weend ober Saul / die u kleebe met scharlakien / met weelden / die u sieraad van goud deed bhaagen ober uwe kleevinge. Hoe zijn de helden geballen in't midden van den strijd? Jonathjan is beslagen op uw hoogten. Ik ben venaankob om uvent wille / mijn voober Jonathjan gy waard my zeer liefelijc; uw liefde was my wonderlijker dan de liefde der wijfen. Hoe zijn de helden geballen / en de krijgs-wapeners berouwen.

Ende het geschiedde daer na dat Dabid den Heere bjaagde / zeggende: Zal ik optreken in eenre der steden Juda; En de Heere zeide tot hem: Weet op; en Dabid zeide: Waarheen zal ik optreken; en hy zeide: Na Hebron. Also woog Dabid verwaards op / als ook zijne twee wijfchen; Wijnmoam de Jezreelitische / ende Abigail / Nabais / des Carmeliers huisvrouw. Ook dede Dabid zijne mannen optreken / die by hem waren / eenen iegelijc met zijn hantzein: en zy woonden in de steden Hebron. Daar na kwamen de mannen van Juda / en zalfden aldaar Dabid / tot eenen Koning ober het hantzein Juda: Doe booschachten zy Dabid / zeggende: Het zijn de mannen van Abes in Gilead / Die Sant begabten hebben: Doe zond Dabid boden tot de kinderen van Abes in Gilead: en hy zeide tot hen; Gezegend zijt gy den Heere / dat gy deze weldaadigheid gebaan hebt aan uwen heere / aan Saul / en hebt hem begabten. Zo doe nu de Heere aan u weldaadigheid en trouwe: en ik ook / ik zal aan u dit goede doen / dewijl gy deze zaak gebaan hebt. En nu laat u handen sterck zijn / en zijt dapper / dewijl u heere Saul gestorven is / en ook hebben my die van den huize Juda tot Koning ober hen gezalfd. Wilt nu de zoone van Mer de krijgs-oberste / dien Saul gehad hadde / nam Ithobeth / Sauls zoone / en boerde hem ober Mahanaim. En maekt hem ten Koning ober Gilead / ende ober Ephraim / en ober Benjamin / en ober gantsche Israell. Veertig jaeren was Ithobeth / Sauls zoone oud / als hy Koning werd ober Israell: en hy regeerde het tweede jaer: altemijch die van den huize Juda / hielden Dabid na. Het getal nu der dagen / die Dabid Koning geweest is te Hebron / ober het hantzein van Juda / is zeben jaeren en zes maanden. Doe woog Abner / de zoone van Ner / uit / met de knechten Ithobeths des zoons Sauls / van Mahanaim na Gibeon. Joab / de zoone van Zeruja / en de knechten Dabids togen ook uit / ende ontmoedeten malhanderen by den vijver Gibeon: en zy die bren / deze aan deze zijde des vijvers / en die aan yene zijde des vijvers. Ende Abner

zeide tot Joab: Laat zich nu de jongens ommekeerren en boog ons aangezichte spreken / en Joab zeide: Laatse ziej opmaken. Doe maachten zich op / ende gingen ober in getalle / twaalf van Benjamin / te woeten boog Ithobeth / Sauls zoone / en twaalf van Dabids knechten. En de een greep den anderen by den kop / en stiet zijn zwaerd in de zijde des anderen / en zy bielen tzaamen: daer van noemde men dezelve plaats Chelbath Hazurim / die by Gibeon is. En daer was op dien zelden dag een gantsch zeer harde stryd / doch Abner en de mannen Israels werden boog het aangezichte der knechten Dabids geslagen. Nu waren aldaar drie zoonen van Zeruja / Joab / en Abisai / en Abiel: ende Abiel was ligt op zijn boeten / als een der wijzen / die in het veld zijn. En Abiel jaagde den Abner achter na: ende hy en wech niet / om van achter Abner ter rechter of ter linkerhand af te gaan. Doe zag Abner achter zich om / en zeide: Zijt gy dit Abiel; en hy zeide: Ik ben het. En Abner zeide tot hem / Wilt tot u rechterhand / of tot u linkerhand / en gijft u een van die jongens en neem boog / u haer gewaer; maar Abiel wilde niet af wijken van achter hem. Doe boer Abner wijders boog / zeggende tot Abiel / Wilt af van achter my / waarom zal ik u ter aarden slaan; hoe zoud ik dan mijn aangezichte ophessen boog uwen vader Joab. Maar hy weigerde af te wijken / zo sloeg hem Abner met het achterste van de spiesse aan de vijfde ribbe / dat de spiesse van achter hem uitging / en hy viel aldaar / en sterft op zijn plaats. En 't geschiedde / dat alle die tot de plaats kwamen / alwaar Abiel gevallen ende gestorven was / slaan bleeven. Maar Joab en Abisai jaagden Abner achter na: en de zonne ging onder als zy gekomen waren tot den heubel van Rama / dewelke is boog Gath op den weg der woestijne Gibeon. Ende de kinderen Benjamin verzamelden ziej achter Abner / en werden tot eenen hoop: en zy stonden / op de spise van een heubel. Doe riep Abner tot Joab / en zeide: Zal van het zwaerd eeuwiglijc verteeren; en weet gy niet dat het in 't laatste dierheid zal zijn; en hoe lange en zult gy den volke niet zeggen / dat zy wederkeren van haer vader na.

te verholgen; En Joab zeide: zo waerachtig als God leeft: 't en ware dat gy gesproken had zekelijc het volk zoude af doe van den morgen af wechgevoerd zijn geweest / een iegelijc van zijnen vader te verholgen. Doe blies Joab met de bazuite en al het volk stond stille en jaagden Israell niet meer achter na / en boeren niet wijders boog te stercken. Abner dan en zijne mannen gingen dien zelden gantschen nacht ober 't blakke veld: en zy gingen ober de Jorbaane / en wandelden het gantsche Bithron boog en kwamen tot Mahanaim. Joab lieerde ook weder van achter Abner / en verzamelde 't gantsche volk: ende daer werden van Dabids knechten gewist / negenden mannen / en Abiel. Maar Dabids knechten hadden van Benjamin / en onder Abners mannen geslagen; driehonderd en zestig mannen waren 'er dood gebleven. Ende zy namen Abiel op / en begroeven hem in zijns vaders graf / dat te Bethlehem was: Joab nu ende zijne mannen gingen den gantschen nacht / dat hen het licht aandak te Hebron.

Het ij. Capittel.

Ende daer was een lange krijg tussehen den huize Sauls / en tussehen den huize Dabids: doch Dabid ging en werd sterck / maar die van den huize Sauls gingen ende werden zwakker. En Dabid werden zoonen gebaaren te Hebron zijn eerstgeborenen nu was Amnon / van Hinoam de Jezreelitische. En zijn tweede was Chileab / van Abigail / Nabais / des Carmeliers / huisvrouw: en de derde / Absalom / de zoone van Maacha / de dochter van Talmai / Koning van Gesur / en de vierde Adonia / de zoone van Haggith: en de vijfde Sephatta / de zoone van Hital / en de zesde Ithrean / van Gila / Dabids huisvrouw: deze zijn Dabid gebaaren te Hebron. Terwijlen die krijg was tussehen den huize Sauls / en tussehen den huize Dabids / zo geschiedde het / dat Abner zich sterck in den huize Sauls. Saul nu hadde een vijtwijf gehad / welkers naam was Rizpa / dochter van Naja: en Ithobeth zeide tot Abner; waarom zijt gy ingegaan tot mijns vaders vijtwijf; Doe antstak Abner zeer ober Ithobeths woorden / en zeide; Dien ik dan een hondskop / ik die tegens Juda / aan den huize Sauls

uwes vaders / aan zijne broederen / en adt zijne broeden heeren welvaadigheid doe / en u niet overgelevert hebbe in Dabids hand; dat gy hebben aan my onderzocht de ongeschijghed eener hantwe; God doe Abner zo en doe hem zo daer toe / koogzeker / gelijc als de Heere Dabid gezworen heeft / dat ik eben also aan hem zal doen; Oberdangende 't Koningrijck van den huize Sauls / en oprichtende den stoel Dabids ober Israell en ober Juda / van Dan tot Berseba toe! En hy en kende Abner daer niet een woord antwoorden / om dat hy hem vreesde. Doe zond Abner boden boog ziej tot Dabid / zeggende; wien is 't land; zeggende wijders: maekt uw verbond met my / en ziet / wijne hand zal met u zijn / om gantsche Israell tot u om te keeren. En hy zeide / wel ik zal een verbond met u maeken: doch een ding begeert ik van u / zeggende: Gy zult mijn aangezichte niet zien / 't en zy dat gy Michal Sauls dochter te dooven indyngt. Als gy komt om mijn aangezichte te zien. Ook zond Dabid boden tot Ithobeth / de zoone Sauls / zeggende / Geet my mijn huisvrouw Michal / die ik my niet honderd booghuiden der Philistijnen ondertrouwt hebbe. Ithobeth dan zond heeren / ende namze van den man van Patiel den zoone van Laif. En haar man ging met haar / al gaande en weende achter haar tot Beharim toe: Doe zeide Abner tot hem; Gaat wech / keer weder; en hy lieerde weder. Abner nu hadde woorden met de Giften van Israell / zeggende: Gy hebt Dabid te boeren lange tot eenen Koning ober u begeerd. Zo doet het nu; want de Heere heeft tot Dabid gesproken / zeggende; Doe de hand Dabids / mijns knechts / zal ik mijn volk Israell berlossen van de hand der Philistijnen / en van de hand aller haerer vijanden. Ende Abner sprak ook boog de ooven Benjamin / boog ging Abner ook heeren / om te Hebron boog Dabids ooven te spreken / alles wat goed was in de ogen Israels / en in de ogen van het gantsche hantzein Benjamin. En Al noe kwam tot Dabid te Hebron en twintig mannen met hem; en Dabid maekte Abner / en de mannen die met hem waren een maektijb. Doe zeide Abner tot Dabid: ik zal my opmaken en heeren gaan / en ber-

gaderen gantsch Israël tot mijnen Heere den Koning / dat zo een verbond met u maken / en zo regereet ober alles / dat uw ziele begeert; Also het Dabid Wäner gaan / en hy ging in byde. Ende ziet; Wäner smechten en Joab kwamen aan ene vende / en hy igit met hen eenen grooten roof; Wäner nu / die en was niet by Dabid te Hebron: want hy hadde hem laaten gaan / en hy was gegaan in byde. Als nu Joab en 't gantsche heer / dat met hem was / aankwamen / zo gaden zo Joab te hemmen / zeggende; Wäner de zoon: van Her / is gekomen tot den Koning / en hy heeft hem laaten gaan / en hy is gegaan in byde. Oe ging Joab tot den Koning / ende zeide: Wat hebt gy gedaan? ziet Wäner is tot u gekomen; waarom nu hebt gy hem laaten gaan dat hy zo by is weggegaan? Gy kent Wäner den zoon van Her / dat hy gekomen is om u te overreden: en om te weeten uwen uitgang en uwen ingang / ja om te weeten alles wat gy doet. En Joab ging uit van Dabid / en zond Wäner boden na / die hem wederom haalden van den dogn-punt van Sira: maar Dabid en wistet niet. Als nu Wäner weder te Hebron kwam / zo leidde hem Joab ter zijden af in het midden der poorte / om in der stilte met hem te spreken: en hy sloeg hem aldaar aan de bysde ribbe / dat hy stierf / om zijns broeders Wäners wille. Als Dabid dat hoorde na hoorde zo zeide hy; Ik ben onschuldig / en mijn Koningrijcke by den Heere / tot in eeuwigheid / van den bloede Wäners / des zoons van Her. Het wijde op den kop Joads / ende op 't gantsche huis zijns broeders: en daer woode van den huize Joab niet afgesneden / die eenen bloed hebben en meelats zo / en zich aan den stak houde / en doer 't zwaerd halle en byod gezekt hebde. Also hebben Joab / en zijn broeder Abisai / den Wäner dood geslagen / om dat hy haaren broeder Wänel te Gibeon in den stryde gedood had Dabid dan zeide tot Joab / en tot al het volk / dat by hem was: Scheurd uwe kleederen / en groet zalkhen aan / en wec-slaaget booz Wäner heenen: en de Koning Dabid ging achter de hars. Als zo nu Wäner te Hebron weggevoen / zo hief de Koning zijne stemme op / en weende by Wäners graf; ook weende al het volk. Ende de

Koning maakte een slagte ober Wäner / ende zeide; Als dan Wäner gestorven / als een dwaas sterft: Wäner handen en waren niet gebonden / noch uwe boeten in kopere boessen gebaan: maar gy zijt gebaillen / gelijk men baal doer 't aangezichte van 'n doren der berkeerdheid; doe weende het gantsche volk noch meer ober hem. Daar na kwam al het volk om Dabid byod te doen eeten / als het noch dag was; maar Dabid zwoer / zeggende; God doe my zo / ende doe der zo toe / indien ik booz 't ondergaan der zonne byod of iet wat sijnake! Als al 't volk dit vernam zo was het goed in haare oogen / als / zo als de Koning gedaan hadde / was goed in be oogen des gantschen volks. Ende al dat volk / en gantsch Israël merkten te dien zelven dage dat het van den Koning niet en was / dat men Wäner / den zoon van Her / gedood hadde. Doer zeide de Koning tot zijne knechten: weet gy niet dat te deze dage een Dagt / ja eene groote in Israël gebaillen is? Maar ik ven heden weder / en gezalt ten Koning / ende deze mannen / de zoonen van Zerua / zijn harder dan ik: de Heere zal den boosdoender bergeiden na zijne boosheid. Het iv. Capittel.

Als nu Sauls zoon hoorde dat Wäner te Hebron gestorven was / werden zijne handen slap / en gantsch Israël werd bereschikt. En Sauls zoon hadde twee mannen / Obersten van denden de naam des eenen was Baäna / en de naam des anderen Rechab / zoonen Ammon des Beerothijers / van de kinderen Benjamins: want ook Beeroth aan Benjamins gerekend werd. En de Beerothijten waren geboden na Githam / en waren aldaar byemdelingen tot op dezen dag. En Joasathan / Sauls zoon / hadde eenen zoon / die geslagen was aan beide boeten: hij saaten was hy oud / als het gerugte van Saul en Jonathan uit Jezreel kwam / en zijne broedster hem opnam / en blugtede; en het geschiedde als zo haastede om te blugten / dat hy viel en kreupel werd / en zijn naam was Menphiboseth. En de zoonen Ammons des Beerothijers / Rechab en Baäna gingen heenen / en kwamen ten huize van Jezobeth / als de dag het getoonden was; ende hy lag op de slaap-stede in den midbage. Ende

Het v. Capittel.

Ende zo kwamen daar in tot het midden des huizes / als zullende tarbe haalen; en loegen hem aan de bysde ribbe / ende Rechab ende zijn broeder Baäna ontkwamen. Want zo kwamen in huis als hy op zijn bedde lag / in zijne slaaphamer / en sloeg: n hem / en doodden hem / en hieuten zijn hoofd af / ende zo namen zijn hoofd / en gingen heenen des weegs op den bari-hen beide den gantschen nacht. En zo bragten het hoofd Jezobeths tot Dabid te Hebron / en zeiden tot den Koning: Ziet / daar is het hoofd Jezobeths des zons Sauls uwe vijands / die uwe ziele zocht: also heeft de Heere mijnen heere den Koning te dezen dage waake gegeven van Saul / en van zijnen zaade. Maar Dabid antwoorde Rechab en zijn broeder Baäna / den zoon Ammons / des Beerothijers / en zeide tot hen; Zo waarsachtig als de

Heere leeft / die mijne ziele uit alle kenautuhtert berlost heeft. Terwylle ik dien / die my dood schayte / zeggende: Ziet / Saul is dood / dat hy in zijne oogen was / als een / die goede woofschap bragte / nochtans gezeepen ende te Ziklag gebod hebde: hoewel hy meende dat ik hem doden-koon zoude geeden. Hoe deel te meer / wanneer godlooze mannen / en en rechtbaerdigen man in zijn huis op zijn slaap-stede hadden gebod / nu dan zoude ik zijn bloed van uwe handen niet eischen / ende u van der arden wech doen? Ende Dabid gebod zijne jangens / en zo dooddenze ende hieuten haare handen en haare boeten af / ende hingenze op by den bysber te Hebron; maar het hoofd Jezobeths namen zo / ende hoopten 't in Wäners graf te Hebron.

Doe kwamen alle stammen Israels tot Dabid te Hebron: en zo spaken / zeggende: Ziet wy / uw geberte / uw blesch zijn wy. Daar toe ook te booren doe Saul Koning ober ons was / waart gy Israël ontboerde en indringende: ook heeft de Heere tot u gezeyd Gy zult mijn volk Israël weiden / en gy zult tot eenen voorganger zijn ober Israël. Also kwamen alle oudsten Israels tot den Koning te Hebron / en de Koning Dabid maakte een verbond met hen te Hebron / booz 't aangezichte des Heeren: en zo zalkden Dabid tot Koning ober Israël. Derig jaar was Dabid oud / als hy Koning werd: heertig jaar heeft hy geregeerd: Te Hebron regeerde hy ober Juda zeden jaaren en zes maanden: te Jerusalem regeerde hy drie-en-dertig jaar ober gantsch Israël en Juda. En de Koning toog met zijne mannen na Jerusalem / tegen de Jebusiten / die in dat land woonden: En zo spaken tot Dabid / zeggende / Gy zult hier niet inkomen / maar de blinde en kreupel zullen u afschijven / dat is te zeggen / Dabid zal hier niet inkomen / maar Dabid nam de burg Zion in / dezelve is de stad Davids. Want Dabid zeide ten zelven dage; Al wie de Jebusiten staet en geraakt aan de watergote / en die kreupel / en die blinde / die van Davids ziele gehaat zijn: die zal tot een hoofd / en tot een Oberste zijn / daarom zeiden men; een blinde en kreupel zal in 't huis niet komen. Also woonde Dabid in de burg / en noemde die stad / Davids stad: en Dabid bouwde rontom van Milla af / en binnen-waerd. Dabid nu ging gebuuriglych booz / en werd groot: Want de Heere / de God der Heerscharen was met hem. En Hiram de Koning van Thars / zond boden tot Dabid / en cedern-hout / en timmerlieden / en metzelaers / en zo bouwden Dabid een huis. En Dabid merkte / dat de Heere hem tot een Koning ober Israël bevestigd had / en dat hy zijn Koningryck berheben hadde / om zijns volks Israels wille. En Dabid nam meer by-wyden / en wyden van Jerusalem / na dat hy van Hebron gekomen was en Dabid werden meer zoonen en dochteren geboren. Ende

dit zijn de namen der geeren / die hem te Jeru-
salem gebooren zijn / Sennanimus / en Saja-
bas / en Nathan / en Salomo. En Jerich / en
Elschua / en Nephiz / en Taphia. En Susha-
na / en Gada / en Eliphel. Als nu de Phi-
listijnen hoorden / dat zy Dabid ten Koning
ober Israel gezald hadden: zo togen alle Phi-
listijnen op van Dabid te zoeken: en Dabid/
dat hoorende / toog af na de berg. En de Phi-
listijnen kwamen en berispydden zich / in den
dale Bephaan. Zo vraagde Dabid den Heere/
zeggende / Zal ik optrekken tegen de Phi-
listijnen / zult gijze in mijne hand geeren? en de
Heere zeide tot Dabid; / Lecht op / want ik
zal de Philistijnen zekerlijk in uwre hand ge-
hen. Doe kwam Dabid te Saal-Perazim; en
Dabid sloegze aldaar / en zeide; De Heere heeft
mijne handen boog mijn aangezichte ge-
scheurd / als een scheure der wateren; daarom
noemde hy den naame derzelver plaats Saal-
Perazim. Ende zy lieten haer afgoden aldaar:
Ende Dabid en zijne mannen / namenze op.
Daar na togen de Philistijnen weder op / en-
de berispydden zeh in den dale Bephaan. En
Dabid vraagde den Heere / dewelke zeide / Gy
en zult niet optrekken: maar trekt om tot
achter hen / dat gy aan hen komt van tegen
ober de Moerbezien-boomen. En 't geschiedde/
als gy hoord het geruis van eenen gang in de
toppen der Moerbezien-boomen / dan rept u:
want als dan is de Heere boog uw aangezichte
u tgegaan / om 't heileger der Philistijnen te
snaan. En Dabid deed also gelijch als de Heere
hem gebooren had: En hy sloeg de Philistij-
nen van Geba af tot dat gy komt te Gezer.

Het vij. Capittel.

Daar na verzamelde Dabid wederom alle
uitgelezenen in Israel / weertig duizend.
En Dabid maakte zich op / en ging heenen met
al 't volk / dat by hem was van Baalim Tu-
da / om van daar op te brengen de Arke Gods/
van dewelke de Naam word aangeropen / de
Naam des Heeren der Heerschaaren / die daar
op woont tusschen de Cherubim. En zy boer-
den de Arke Godes op eenen nieuwen wagen/
en haaldenze uit den huize Abinabads / dat op
eeren heitbel is: en Uza en Ahio / Abinabads

zoonen leidden den nieuwen wagen. Doe zy hem
nu uit den huize Abinabads / dat op den heubel
is / met de Arke Gods wechboerden / zo ging
Achis boog de Arke heenen. En Dabid en het
gantsche huys Israels speelden boog 't aange-
zichte des Heeren / met allerlei snaaren-spel/
van dennen hout / als met harpen / met lute-
ten / met trommelen / ook met schellen en cim-
balen. Als zy nu kwamen tot aan Nachons
boschdoer / zo strekte Uza zyn hand uit aan
de Arke Godes / en hieldze / want de runderen
strunkelben. Doe ontstak de roogen des Heeren
tegen Uza / en God sloeg hem aldaar / om deeze
onbedagzaamheid; en sterft aldaar by de Ar-
ke Godes. En Dabid ontstak / om dat de Heere
eene scheure gescheurd hadde aan Uza / en hy
noemde dezelve plaats Perez Uza / tot op doe-
zen dag. En Dabid vrede den Heere ten zel-
ven dage en hy zeide; Hoe zal de Arke des Hee-
ren tot my komen? Dabid dan wilde de Arke
des Heeren niet tot zich laten brengen in de
Stad Dabids; maar Dabid deedze afwijken
in 't huys Obed-Edoms des Gethiters. En de
Arke des Heeren bleef in 't huys Obed-Edoms
des Gethiters / drie maanden: en de Heere ze-
gende Obed-Edom en zyn gantsche huys. Doe
voordichapte men den Koning Dabid / zeggen-
de; De Heere heeft 't huys Obed-Edoms en al
wat hy heeft / gezegend om de Arke Godes
wille: Zo ging Dabid heenen / en haalde de
Arke Godes uit den huize Obed-Edoms / op-
waards in de Stad Dabids met vreugde. En
't geschiedde / als zy / die de Arke des Heeren
voegen / zes treden boog getreden waren / dat
hy osken en geneest het offerde. Ende Dabid
huppelde met alle magt boog het aangezichte
des Heeren / en Dabid was omgoud met een
linnen yfrol. Also vragten Dabid / en het
gantsche huys Israels / de Arke des Heeren op
met geluis / en met gelut der bazuinen. Ende
't geschiedde / als de Arke des Heeren in de stad
Dabids kwam / dat Michal / Sauls dochter /
boog den benster uitzag: Als zy nu de Koning
Dabid zag springende en huppelende boog
het aangezichte des Heeren / verzagte zy hem
in haar harte. Doe zy nu de Arke des Heeren
vragten / stelden zy die in haare plaats / in 't

mid-

midbet der tente / die Dabid boog haer gespan-
nen had / en Dabid offerde brand-offeren boog
des Heeren aangezichte / en dank-offeren. Als
Dabid geindigt hadde het brand-offer ende
dank-offeren te offeren zo zegende hy 't volk in
den Naame des Heeren der Heerschaaren. En hy
beide uit aan den gantschen volke aan de gant-
sche menigte Israels / van de mannen tot de
vrouwen toe / en en tegelijken den broodhoede
en een schoon stul blesch / en een slegste wijn.
Doe ging al dat volk heenen een tegelijch na zyn
huys. Als nu Dabid weder kwam / om zyn
huys te zegenen / ging Michal / Sauls dochter
uit / Dabid te gemaete en zeide; Hoe is heden
de Koning van Israel berheerlijcht / die zich
heden boog de oogen van de dienstmaagden zij-
ner dienstmaagden heeft ontdoot / gelijch een
van de iedele lieden zich onbeschaambelijch on-
tdoot; maar Dabid zeide tot Michal; Doo-
het aangezichte des Heeren; Die my verhooren
heeft boog uwen vader / en boog zyn gantsche
huys / my instellende tot een Doorganger ober
't volk des Heeren / ober Israel: Ja ik zal spee-
ken boog het aangezichte des Heeren. Ook zal ik
my noch geringes houden dan also / en zal ne-
derig zijn in mijne oogen / en met de dienstmaag-
den daer van gy gezeld hebt / met dezelve zal ik
berheerlijkt worden. Michal nu / Sauls doch-
ter en hadde geen kind tot den dag haares doods
toe.

Het vij. Capittel.

Ende 't geschiedde als de Koning in zyn huys
zat en de Heere hem ruste gegeven hadde
dan alle zijne handen rouwomme: zo zeide de
Koning tot den Propheet Nathan: Ziet doch
ik woone in een Cedarhuis / ende de Arke
Godes woont in 't midden der gordijnen. En
Nathan zeide tot den Koning: Gaat heenen
doet al wat in uw harte is / want de Heere is met
u. Maar het gebede in dezelve nacht dat het
woord des Heeren tot Nathans geschiedde / zeg-
gende: Gaat / en zegt tot mijnen knecht / tot
Dabid: Zo zeide de Heere; Zoud gy Mij een
huys bouwen / tot mijne wooning? Want ik
en hebbe in geen huys gewoond / van dien dage
af dat ik de kinderen Israels uit Egypten op-
boerde / tot op deezzen dag: maar ik hebbe ge-
woond in een Tente / en in een Cedarhuys.

Ober-al / waar ik niet al de kinderen Is-
raels hebbe gewoond / hebbe ik wel een woond ge-
sproken met eenen der stamme Israels / dien
ik beboien hebbe mijn volk Israels te woonden /
zeggende: Daarom en voutod gy Mij niet een
Cedarhuis / nu dan / also zult gy tot Mij
hinzigt tot Dabid zeggen; Zo zeide de Heere der
heerschaaren; Ik hebbe u genomen van de
schaaaphooie / van achter de schaapen / van een
Doorganger zoudet zijn ober Mij volk / ober
Israel. En ik ben met u geweest / ober al /
waar gy gegaan zijt / en hebbe alle uwre han-
den boog uw aangezichte uitgerooid: En ik heb
u enen grooten naam gemaakt / als den naam
der Groten / die op der aarden zijn. En ik heb
boog Mij volk / boog Israel / een plaats be-
steld / en hem gepiant / dat hy aan zijne plaats
woone / en niet meer heen en weder gevehen en
worde: en de kinderen der berkeerdheid en zul-
len hem niet meer berduiken / gelijch als in 't
eerste; en van dien dag af / dat ik gebood u heb-
de Gheters te wezen ober Mij volk Israel:
Doch u heb ik ruste gegeven van al u handen:
Ook geeft u de Heere te kennen / dat de Heere u
een huys maaken zal. Wanneer uw dagen zullen
berbuld zijn / en gy met uw vaderen zult oon-
pen zijn / zo zal ik uw zaad na u doen opstaan /
dat uit uwen lijbe voortkomen zal / en ik zal
zijns Koningsrijks bevestigen. Die al Mijnen
naame een huys bouwen: Ik zal den stoel
zijns Koningsrijks bevestigen tot in eeuwig-
heid. Ik zal hem zyn tot eenen vader en hy zal
my zyn tot eenen soone: Dewelke als hy in-
doet / zo zal ik hem met eenen menschen-roede /
en met plaagen der menschen hinderen straff n.
Maar Mijne goedertierenheid zal van hem
niet wijken: gelijch als ik die wechgewonen
hebbe van Saul / dien ik van boog uw aangezichte
hebbe wargenomen. Doch uw huys zal bestand g
zijn / en uw Koningsrijke tot in eeuwigheid / boog
uw aangezichte: u stoel zal bestand zijn tot in eeuwig-
heid. Na alle deeze woorden / en na dit gantsche
gezechte; also spak Nathan tot Dabid. Doe
ging de Koning Dabid in en bles boog 't aan-
gezichte des Heeren: en hy zeide; Wie bern
Heere Heere / en wat is mijn huys / dat gy my
tot hier toe gebogt hebt? Daar na is die in uo-

voort

nozen noch klein getoest / Heere Heere / maar gy hebt ook over 't huis uwes knechts gesproken tot van verre heeren / en dit na de wet der menschen / Heere Heere: En wat zal Dabid noch meer tot u spreken? Want gy kent uw knecht Heere Heere. Om uwes woords wille / en na uw harte hebt gy alle deze groote dingen gedaan / om aan uw knecht bekend te maaken. Daarom zijt gy groot / Heere God: want daar en is niemand gelijk als gy / en daar en is geen God dan alleen gy / na alles / dat wy met onze norren gejoord hebben. En wie is / gelijk uw volk / gelijk Israëel / een eeuwig volk op aarden 't welk God is heeren gegaan zich tot een volk te b'roefen / en om zich eeren Naame te zenen / in om hoog u lieden deze groote en verschijflike dingen te doen an uw land / hoog 't aangezichte uwes volks / dat gy u uit Egypten verlost hebt / de heidenen ende haare Goden bedruyvende. En gy hebt uw volk Israëel u bevestigd / u tot een volk in eeuwigheid; en gy Heere zijt hen tot eenen God geworden. Nu dan Heere God / doet dit woord dat gy over uw knecht en over zijn huis gesproken hebt / verstaan tot in eeuwigheid / en doet gelijk als gy gesproken hebt. En uw naam werde groot gemaakt tot in eeuwigheid / dat men zegge: de Heere der Heerschaeren is God over Israëel / en het huis uwes knechts Dabids zal bestendig zijn voor uw aangezichte. Want gy Heere der Heerschaeren / gy God Israëls / gy hebt hoog de voren uwes knechts geopenbaard / zeggende / Ik zal u een huis bouwen: daarom heeft uw knecht in zijn harte gebonden / dit gebed tot u te v'orden. Nu dan Heere / Heere / gy zijt die God / en uw woorden zullen waarheid zijn / en gy hebt dit goede tot uw knecht gesproken. So hebbe 't u nu / ende zegend het huis uwes knechts / dat 't in eeuwigheid voor uw aangezichte zij: want gy / Heere / Heere / hebt 't gesproken / en met uw zegen zal uwes knechts huis gezegend worden in eeuwigheid.

Het viij. Capittel.

Ende 't geschiedde daer na / dat Dabid de Philistijnen sloeg / en drangte onder; En Dabid nam Meger-Anna uit der Philistijnen hand. Ook sloeg hy de Moabitien / ende

marze met een stoer / deende haar ter aarde neder liggen / en hy mat met twee snoeren om te dooden / en met een bol snoor om in leeben te laaten: also werden de Moabitien Dabid tot knechten / hengende geschenken. Dabid sloeg ook Hababezer / den zoone Kechob's den Koning van Zoba / Doe hy heeren toog om zijne hand te wenden na de riviere Dyzar. En Dabid nam hem duizend wagens af / en zehan honderd ruiters en twintig duizend man te voete; en Dabid ontzenuwde alle waagen-paerden / en hield 'er maar ban honderd wagens oberig. En de Sjriers van Damasko kwamen om Hababezer d'n Koning van Zoba te helpen: maar Dabid sloeg van de Sjriers twee-en-twintig duizend man. En Dabid liede bezettinge in Sjrien van Damasko / en de Sjriers werden Dabid tot knechten / hengende geschenken: en de Heere behoevde Dabid overal / waar hy heeren toog. En Dabid nam de goude schilden / die hy Hababezers knechten getoest waren / en drangte te Jerusaleem: Daar toe nam de Koning Dabid zeer veel koper te Betach / en uit Berochai / Hababezers steden; Als nu Choi de Koning van Hamath hoorde / dat Dabid 't gantsche heer Hababezers geslagen had / zo zond Choi zijne zoone Jarana / tot de Koning Dabid / om hem te b'sagen na zijnen weifstand / en om hem te zegenen / van wegen dat hy tegen Hababezer gekrijgt en hem geslagen hadde / (want Hababezer boerde steeds krijg tegen Choi) en in zijne hand waren zilbere baten / en gouden baten / en kopere baten. Welke de Koning Dabid ook den Heere hestigde / met 't zaber / en 't goud dat hy geheiligd had / van alle Heidenen / die hy zich onderwerpen had. Van Sjrien / en van Moab / en van de kinderen Ammon / en van de Philistijnen / en van Amalek / en van den roof Hababezers / des zoons Kechob's des Konings van Zoba. Ook maakte zich Dabid eenen naam / als hy weder kwam / na dat hy de Sjriers geslagen had / in 't Zoudal agtien duizend. En hy liede bezettingen in Edom / in gantsch Edom liede hy bezettingen / en alle Edomiten werden Dabid tot knechten / en de Heere behoevde Dabid overal / want hy heeren toog. Also regeerde Dabid over gantsch

gantsche Israëel: ende Dabid deede zijnen gantschen volke recht en gerechtigheid. Zo nu / de zoone van Secus / was over het heer: en Nofaphat / de zoone van Achisud was Canselier. En Zadok / Achisud's zoone / en Achimelech / Nofaphat's zoone / waren Prieters / en Sarava was Schryver. Daar was ook Benaja / zoone van Joaba / met de Cherij / en de Plethi: maar Dabid's zoonen waren Dancen.

Het ix. Capittel.

Ende Dabid zeide 't 'er noch iemand die overzeeden is van den huije Sauls / dat hi weidaadigheid aan hem doe / om Jonathans wille; Het huis Sauls hadde eenen knecht / wiens naame was Ziba / en zy riepen hem tot Dabid: en de Koning zeide tot hem / Zijt gy Ziba: en hy zeide / Nee knecht. En de Koning zeide / Is 'er niet noch iemand van den huije Sauls / dat hi Gods weidaadigheid by hem doe; Doe zeide Ziba tot den Koning. Daar is noch een zoone van Jonathans / die geslagen is aan beide voeten. En de Koning zeide tot hem / Waar is hy? en Ziba zeide tot den Koning / Ziet hy is in den huije Nachis / des zoons Amnulis te Cobear. Doe zond de Koning Dabid heeren: en hy nam hem uit den huije Nachis / des zoons Amnulis / van Cobear. Als nu Mephiboseth / de zoone Jonathans / des zoons Sauls / tot Dabid inkwam / zo viel hy op zijn aangezichte / en hoog zich neder: en Dabid zeide / Mephiboseth en hy zeide / Ziet hier is uw knecht: En Dabid zeide tot hem / En haest niet / want ik zal zekerlijk weidaadigheid by u doen / om uwes Vaders Jonathans wille / en ik zal u alle alkeren uwes Vaders Sauls weder geven; ende gy zult geduuriglijk hooft eeten aan mijne tafel. Doe boog hy zich / en zeide / Wat is uw knecht dat gy ongezien hebt na eenen dooden hond / als ik ben? Doe riep de Koning Ziba / Sauls jonge / en zeide tot hem / Al wat Saul gehad heeft / en zijn gantsche huis / heb ik den zoone uwes Heeren gegeven. Daarom zult gy hoog hem 't land bevruchten / hy / en uw zoonen / en uw knechten / en zult burchten indringen / op dat uwes Heeren zoone hooft hebbe / dat hy eete; ende Mephiboseth / uwes Heeren zoone / zal geduuriglijk hooft eeten aan

mijne tafel; Ziba nu hadde vijftien zoonen / en twintig knechten. En Ziba zeide tot d'n Koning / na alles dat mijn Heere de Koning's zonen knecht gebied / also zal uw knecht doen; ook zonde Mephiboseth / eetende aan mijne tafel / als een van des Konings' zoonen zijn. Mephiboseth nu hadde eenen kleinen zoone / wiens naame was Mija: en alle die in den huije van Ziba woonden / waren Mephiboseth's knechten. Also woonde Mephiboseth te Jerusaleem om dat hy geduuriglijk at aan des Konings' tafel / en hy was knechtel aan des zijne voeten.

Het x. Capittel.

Ende het geschiedde daer na / dat de Koning der kinderen Ammon's stierf: ende zijn zoone Hanum werd Koning in zijne plaats. Doe zeide Dabid; Ik zal weidaadigheid doen aan Hanum / den zoone van Nafas / gelijk als zijn Vader weidaadigheid aan my gedaen heeft; So zond Dabid heeren om hem door den dienst zijner knechten te troosten / over zijnen Vader: en de knechten Dabids kwamen in 't land der kinderen Ammon's. Doe zeiden de Dogsten der kinderen Ammon's tot hanen Heere Hanum; eerd Dabid uwen Vader in uw ooggen / om dat hy troosters tot u gezonden heeft; En heeft Dabid zijne knechten niet daarom tot u gezonden / dat hy deze stad doozoek / ende versplede / en die omhers; Doe nam Hanum Dabids knechten / ende scheer haar baard half af / en sneed haare klederen half af / tot aan haar billen / en hy lietze gaan. Als zy dit Dabid lieten weeten / zo zond hy hen te gemootte want deze mannen waren zeer beschaamd: en de Koning zeide / Wist te Jericho / tot dat uw baard weder gewassen zal zijn / komt dan weder: Doe nu de kinderen Ammon's zagen / dat zy zich by Dabid sijnkende gemaakt hadden / zonden de kinderen Ammon's heeren / en huuden de Sjriers van Bet Kechol / ende den Spr'er van Zoba / twintig duizend boer volks / en van den Koning van Maacha duizend man / en van de mannen van Goli dwaalf duizend man / Als Dabid dit hoorde / zond hy Joab heeren en 't gantsche heer met de heidenen. En de kinderen Ammon's togen uit / seiden de sta'geren hoog de deure des poorts: maar de

die zal by uwe wijden liggen / door de oogen
der zonne: want gy hebt het in 't verbod-
gen gedaan: maar ik zal deze zaak doen door
gansche Iherusalim / en door de zonne. Doe zeide
Dabid tot Nathan: Ik heb gezondigt tegen
den Heere. En Nathan zeide tot Dabid / de
Heere heeft ook uwe zonde waergenomen / gy
zult niet sterben. Doch nu bewijl gy door dee-
ze zaak de vijanden des Heeren voortlijks helde
doen lasteren / zal ook de zonne / die u geboren
is / den dood sterben. Doe ging Nathan na
zyn huis; en de Heere sloeg 't kind dat de huis-
vrouw van Hetia Dabid gebaard had / dat het
zeer krank werd. En Dabid zocht God door
dat jongsten / en Dabid bastte een basten / en
ging in / en lag den nacht over op de aarde. Doe
maakten zich de oudsten zyns huizes op tot
hem: om hem te doen opstaan van de aarde;
maar hy wilde niet / en at geen brood met hem.
En het gescheede op den zebenden dag / dat het
kind stierf / en Dabids knechten haerden hem
man te zeggen dat het kind dood was / want zy
zeiden; Ziet als het kind noch lebendig was spraken
wy tot hem / maar hy hoorde na ons niet /
hoe zullen wy dan tot hem zeggen / Het kind
is dood: want 't mogte sterf doen. Maar
Dabid zag / dat zijne knechten mompelden / zo
merkte Dabid / dat 't kind dood was; des zeide
de Dabid / tot zijne knechten / Is 't kind dood?
en zy zeiden: 't is dood. Doe stond Dabid op
van der aarde / en wiesch / en zalfde zich / en ber-
aenderde zijne kleedinge / en ging in 't huis des
Heeren / en bad aan: daar na kwam hy in zyn
huis / en eische brood / en zy zetteden hem brood
hoor / en hy at: Zo zeiden zijne knechten tot
hem / Wat is dit door een ding dat gy gedaan
hebt? Om des lebendigen kinds wille hebt gy
gebast en geweend / maar na dat 't kind gestor-
ven is / zijt gy opgestaan / en hebt brood gege-
ten. En hy zeide / Wie het kind noch leefde / heb
ik gebast en geweend; want ik zeide / Wie
wec / de Heere zoude my mogen genadig zijn /
dat het kind lebendig bleefde. Maar nu is 't
dood; waarom zoude ik nu basten? Zal ik hem
noch kommen wederhaalen? Ik zal wel tot hem
gaan / maar hy zal tot my niet weder komen.
Daar na woosiede Dabid zyn huisvrouw

Basij-Seba / en ging tot haar in / en lag by
haar: En zy baarde eenen zoon / wiens naam
hy noemde Salomo / en de Heere had hem lief.
En zond heenen door de hand des Prinsheeren
Nathans / en noemde zynen naame Jedib-
Basij / om des Heeren wille. Toad nu krijgde
tegen Sabba der kinderen Ammons / en hy
nam de Koninklijke Stad in. Doe zond Toad
boden tot Dabid / en zeide / Ik heb geschikt te-
gen Sabba / ook heb ik de water stad inge-
nomen. Zo verzameld gy nu 't oberige des
volks / en belegerd de Stad en neemze in; op
dat niet / zo ik de Stad zoudt innemen / mijn
naam ober haar ugeroepen worde. Doe
verzamelde Dabid al dat volk / en toog na
Sabba in hy krijgde tegen haar / en namze in.
En hy nam de kroone haars Konings van zyn
hoofd af / welker gewigte was een talent
gouds / met edel gesteente / en zy werd op Da-
bids hoofd gezet / ook voerde hy uit een zeer
groeten roof der Stad. Het volk nu / dat daar
in was / voerde hy uit en leide 't onder zagen /
en ander zere doxch-wagens / en onder zere
bijlen / en bedeze door den Tichel-oken door-
gaan; En also dede hy aan alle Steden des
kinderen Ammons / daar na liede Dabid /
en al het volk weder na Jerusalam.

Het xij. Capittel.

En 't geschiede daar na / also Absalom Da-
bids Soone / een schoone Zuster hadde wel-
ker naam was Chamar / dat Ammon Da-
bids Soone / haar lief lieeg. En Ammon was
denauwd tot krankweerdens toe / om zyns Zus-
ters Chamar wille / want zy was een maagd /
zo dat hy in Ammons oogen zwaar was
haar iets te doen; doch Ammon had een vriend
wiens naam was Jonadab / een zoon van
Simea Dabids voeder: en Jonadab was een
zeer wijs man. Die zeide tot hem / waarom zijt
gy dan moegen tot morgen zo mager / gy Ko-
nings zoon? zult gy my 't niet te hemmen gebeen?
Doe zeide Ammon tot hem / Ik heb Chamar /
mijn voeder Absaloms Zuster / lief. En Jo-
nadab zeide tot hem / Legt u op uwen leger-
en maakt u krank: en als han uwe vader
zal komen om u te zien / zo zult gy tot hem
zeggen / Dat doch mijn Zuster Chamar konde
datze

datze my met brood spijze / ende spijze door
mijne oogen toemaake / op dat ik 't aanzie / en
han haar hand etc. Ammon dan leide zich / en
maakte zich krank. Doe nu de Koning kwam
om hem te zien / zeide Ammon tot de Koning;
Dat doch mijne zuster Chamar hoome / dat
zy twee hoelighens door mijne oogen toemaake /
en ik een haare hand etc. Doe zond Dabid
heenen tot Chamar: zeggende; Gaat doch hee-
nen in 't huis uwer voederz Ammons: ende
maakt hem een spijze. Ende Chamar ging
heenen in 't huis haars voederz Ammons / (hy
nu was nederliggende) en zy nam deeg / kne-
de 't / en maakte hoelighens toe door zyne
oogen / en bleef de hoelighens. En zy nam een
panne / en goofte uit door zyn aangezichte /
maar hy twigerde te eeten: Ende Ammon zei-
de; Doet also man dan my uitgaan: en alle
ruan ging van hem uit. Doe zeide Ammon tot
Chamar / brenge de spijze in de kamer / dat
ik van uwe hand eete: zo wan Chamar de
hoelighens die zy gemaakt hadde / en waagze
haeren voeder Ammon in de kamer. Als zy ze
nu tot hem naty bracte / dat hy ate / greep
hy haar / en zeide tot haar / Hoort / ligt by my /
mijne zuster. Maar zy zeide tot hem / Niet
mijn voeder / en bekracht my niet / want also
doet men niet in Iherusalim: en doot deese dwaasheid
niet. Want ik / waar heenen zoude ik mijne
schande brengen: en gy zoudt zijn / als een
der dwaazen in Iherusalim / zo sprekt doch nu tot de
Koning / want hy zal my dan u niet onthou-
den. Doch hy wilde na haare stemme niet hooren
maar sterker zijnde dan zy / zo bekrachtde hy
haar / en lag by haar. Daar na haatede haar
Ammon met eenen zeer grooten haat: want de
haat / daar mede hy haar haatede / was groo-
ter dan de liefde / daar mede hy haar hadde lief
gehad. En Ammon zeide tot haar / maakt u op
ga weg. Doe zeide zy tot hem: Daar zijn geen
voorzaken om my uit te drijven: die kwaad zou-
de groter zijn dan het ander / dat gy by my
gedaan hebt / maar hy wilde na haer niet hooren.
En hy riep zyne jonge / die hem diende / en
zeide / drijft nu deese van my uit na buiten: en
grenseld de deure achter haar toe. Zy nu hadde
eeren bekrachtigen tot aan / (want also wer-

den des Konings dochteren / die maagden wa-
ren / met manes gekleed) ende zyn dienaar
bragte uit tot buiten / en gesatde de deure
achter haar toe. Doe nam Chamar eschje op
haar hoofd / en scheurde den beelberuigen rok /
die zy aan hadde en zy leide haar hand op haar
hoofd / en ging bast heenen en lieet. En haar
voeder Absalom zeide tot haar: Is uwe voeder
Ammon by u geweest / nu dan / mijn zuster
zwijg stille / hy is uwe voeder / zet uwe haer met
op deese zaak / also bleef Chamar en was een-
zaam in haar voederz Absaloms huis. Als
de Koning Dabid alle deese dingen hoorde / zo
ontstak hy zeer. Doch Absalom en sprak niet
met Ammon / noch kwaad noch goed: maar Ab-
salom haatede Ammon / ter oorzaak dat hy zyn
zuster Chamar bekracht had. En 't geschiede
na twee volle jaeren / dat Absalom schaap-
scheerder had te Baalhan / die by Chamar
is: zo noodigde Absalom alle de Konings zoonen.
Ende Absalom kwam tot den Koning / en zeide /
Ziet: nu heeft uwe knecht schaap-scheerder
dat doch de Koning / en zijne knechten / was
uwen knecht gaan. Maar de Koning zeide tot
Absalom / niet mijne zoon / laat ons doch niet
alle 't naamen gaan op dat wy u niet bewaan-
lijst zijn: en hy hield by hem aan / doch hy
wilde niet gaan: maar zegende hem. Doe zei-
de Absalom / Zo niet / wat doch mijnen voeder
Ammon met ons gaan; maar de Koning zei-
de tot hem / Daarom zoude hy met u gaan?
Als Absalom by hem aan hield / zo liet hy
Ammon / en alle des Konings zoonen met hem
gaan. Absalom nu gebodt zijne jongens zeg-
gende / Let 'er nu op / als Ammons harte be-
lijst is van den wyjn / en ik tot u lieben zal zeg-
gen / Slaat Ammon / dan zult gy hem dooden
en beest niet / is 't niet / om dat ik het u gebo-
den hebbe / zijt heel / en weest dapper. Ende
Absaloms jongens deden aan Ammon / gelijk
als Absalom geboden hadde / doe stonden alle
de zoonen des Konings op / en reeden een rege-
lijst op zynen wank / en boden. Ende het ge-
schiede / als zy op den weg waren / dat het ge-
richte tot Dabid kwam / dat men zeide: Ab-
salom heeft alle de zoonen des Konings gela-
gen / en haer en is niet een van hem overgeblaten.
Doe

Doe stond de Koning op / en scheurde zijne klederen / en leide zich neber ter aarden / desge-
lijks stonden alle zijne knechten met gescheurde
klederen. Maar Jonadab de zoonc Simea /
Dabids broeder / antwoordde / en zeide / mijn
Heere en zegge niet / dat zy alle de sorgelingen
des Konings zoonen / gebaad hebben / maar
Amnon alleen is dood: want hy Absalom is 'er
op toegeleid / van den dag af / dat hy zijne zuster
Chamar bekracht heeft. Zo en n'eme nu mijn
heere de Koning de zaak niet in zijn harte / den-
kende / alle des Konings zoonen zijn dood: want
Amnon alleen is dood. Absalom nu blugtede:
en de tonge / die de waagc hield / hief zijne oogen
op: en zag toe; ziet / daar kwam beel boelich van
den weg agter hem aan de zijde van 't geberg-
te. Doe zeide Jonadab tot den Koning / ziet / de
zoonen des Konings komen na 't woord utwe's
knechts / also is 't geschied. Ende 't geschiedde
als hy gecindigt had te spreken / ziet zo kwam
men de zoonen des Konings / en hieben haare
stammen op / en tweenden / en de Koning ooh /
en alle zijne knechten wendden met zeer groot
getween. (Absalom van blugtede / en toog tot
Chamai / den zoonc van Ammihur / Koning
van Gesur) en hy droeg routwe ober zijn zoonc
alle die dagen. Also blugtede Absalom / en
was na Gesur: en hy was aldaer drie jaaren.
Doe verlangde de ziele des Konings Dabids
zeer om na Absalom uit te rethien: want hy
had zich getwoest ober Amnon dat hy dood
was.
Het xiv. Capittel.

Als nu Joab / de zoonc van Seruja merite /
dat des Konings harte ober Absalom
was; zo zond Joab heren na Thehoa / en
nam van daar eene wijze vrouwe / en hy zeide
tot haar / Secht u doch als of gy routwe droegt /
ende retht nu rouwkleederen aan / en zalt u niet
mer ois weest als eene vrouwe / die nu beele dagen
rouws gedraagen heeft ober een dooden. En ga in
tot de Koning en sprecht tot hem na dit woord
en Joab leide de woorden in haar mond. En
de Chelotische vrouwe zeide tot den Koning /
als zy op haar aangezichte ter aarde was ge-
ballen / en haar nebergedogen had zo zeide zy /
Behoud / O Koning. En de Koning zeide tot
haar. Wat is u? en zy zeide / Zekerlyk: ik ben

eene Weedu-vrouwe / en mijn man is gesor-
den. Nu hadde utwe Dienstmaagd twee zoonen
en beeze beide twisleden in 't bed / en daar was
geen scheides tuschen hen / zo sloeg d'een den
anderen / en dooede hem. Ende ziet / 't ganckje
geslagt is opgestaan tegen utwe dienstmaagd /
en hebben gezaid: Geest die hier die zijne broe-
der geslagen heeft / dat tog hem boog de ziele
zijns broeders / dien hy dood geslagen heeft /
dooden / en ons den erigenaam berdelgen: also
zullen zy mijne hals / die obergedeben is ut-
dikken op dat zy mijnen man geenen naam
noch oberdijffel en laeren op den aardbodem.
Doe zeide de Koning tot beeze vrouwe: Gaat
na huis: en ik zal boog u gebieden. En de Che-
lotische vrouwe zeide tot den Koning / Mijn
Heer Koning / de ongerechtigheid zy op my /
en op mijns Daders huis: De Koning daar en
tegen / en zijn sloel / zy onschuldig. En de Kro-
ning zeide: Sprecht iemand tegen u / zo brenge
hem tot my / en hy zal u boograad niet meer
aantagten: En zy zeide / De Koning gedenke
doch aan den Heere utwen God / dat de bloed-
wecker niet te beele woorden om te berderben /
dat zy mijnen zoonc niet berdelgen; doe zeide hy /
zo waarachtig als de Heere leeft / Indien be-
een van de hairen utwe's zoonc op der aarde zal
ballen! Doe zeide beeze vrouwe / Laat doch utwe
dienstmaagd een woord tot mijn heere den Kro-
ning spreken; Ende hy zeide / Sprecht. En de
vrouwe zeide / Daarom hebt gy dan al zulke
tegen Gods Dalk gebacht; Want daar uit /
dat de Koning dit woord gesproken heeft / is
hy als een schuldtge / dewyle de Koning zynen
berstootten niet wederhaalt. Want wy zullen
den dood sterben / en wezen als water / dat ter
aarden uitgefor zijnde / niet berzameid wordt /
God dan en zal de ziele niet werch noemen / maar
hy zal gebachten denken / dat hy den berstoote-
nen niet van zich berstoote. Nu dan / dat ik geho-
men den / om dit zeide woord tot den Koning /
mijnen Heere te spreken / is / om dat 't holk
my vreesachtig gemaekt heeft: zo zeide utwe
dienstmaagd / Ik zal nu tot den Koning spre-
ken / mischien zal de Koning het woord eener
dienstmaagd doen. Want de Koning zal hooren /
om zijne dienstmaagd te redden van de hand
des

des mans / die boog heeft my en mijnen zoonc te
zamen van Gods erbe te berdelgen. Wijders
zeide utwe dienstmaagd: Het woord mijns Heeren
des Konings / zy doch tot ruste; want gelijc
een Engel Gods / also is mijn Heere de Koning
om te hooren het goed en het kwaad; en de Hee-
re utwe God zal met u zijn. Doe antwoordde de
Koning / en zeide tot de vrouwe; en berbergt
nu niet boog my de zaak / die ik dragen zal: en
de vrouwe zeide; Mijn heere de Koning sprecht
doch. Ende de Koning zeide; is Joabs hand
met u in alle deezem? ende de vrouwe antwoor-
de en zeide! Zo waarachtig als utwe ziele leeft /
mijn heere Koning / indien iemand ter rechter
ofte ter linkerhand zoude kommen afswyken
van alles / dat mijn heere de Koning gesproken
heeft: want utwe knecht Joab die heeft het my
gedoed / en die heeft alle beeze woorden in den
mond utwe dienstmaagd geleid / dat ik de ge-
staite beezem zaak also omwenden zoude / zulke
heeft utwe knecht Joab gedaan doch mijn Heer
is wijs / na de wijsheid van eenen Engel
Gods / om te merken alles wat op der aarden
is. Doe zeide de Koning tot Joab: Ziet nu /
ik hebbe beeze zaak gedaan: Zo gaat heren /
haalt den jongeling Absalom weder. Doe viel
Joab op zijn aangezichte ter aarden: en boog
zich / en dankte den Koning; en Joab zeide:
Heden heeft utwe knecht gemerkt dat ik genade
gebonden hebbe in utwe oogen / mijn heere Kro-
ning / om dat de Koning het woord zijns
knechts gedaan heeft. Also maakite zich Joab
op / en toog na Gesur; en hy bracht Absalom
te Jerusalem. En de Koning zeide: dat hy in
zijn huis heere / en mijn aangezichte niet en zie:
also heerde Absalom in zijn huis en zag des
Konings aangezichte niet. Nu was 'er in ganck
Israël geen man zo schoon / als Absalom /
zeer te wijzen van zijn boet-zoole aan tot zijn
hoofd-schedel toe en was 'er geen gebel in
hem. Ende als hy zijn hoofd schoer / (nu
geschiedde het ten einde van elk jaar / dat hy
het beschoer: om dat het hem te zwaar was
zo beschoer hy het:) zo wog het hem zins
hoofs twee honderd sikkelten / na 's Konings
gevingte. Ook werden Absalom d'z zoonen ge-
booren / ende eene dochter / welkers naam was

Chamar: beeze was een vrouwe schoon van
aanzien. Also bleef Absalom twee volle jaaren
te Jerusalem / dat hy des Konings aangezichte
niet en zag. Daarom zond Absalom tot Joab
dat hy hem tot den Koning zond / maar hy en
wilde niet tot hem komen; zo zond hy noch ten
anderenmaale / ebenwel en wilde hy niet komen.
Zo zeide hy tot zijn knechten; Ziet / het stik
alikers Joabs is aan de zijde van 't mijne / ende
hy heeft gesten daar op; gaat heren / en steekt 't
aan met bier: en Absalom knechten raken dat
stik alikers aan met bier. Doe maakte zich
Joab op en kwam tot Absalom in 't huis / en
zeide tot hem; Daarom hebben utwe knechten
het stik alikers / dat mijn is met bier aan-
gestecken? En Absalom zeide tot Joab; Ziet / ik
hebbe tot u gezonden / zeggende / Komt her-
waards / dat ik u tot den Koning zende / om te
zeggen; Daarom ben ik van Gesur g'komen:
het ware my goed / dat ik noch daar ware: nu
dan / laat my 't aangezichte des Konings zien: is
'er dan noch een misdad in my / zo doode hy
my. Doe ging Joab in tot den Koning / en zei-
de 't hem aan: doe riep hy Absalom / en hy
kwam tot den Koning in / en boog zich boog
hem op zijn aangezichte ter aarden / boog des
Konings aangezichte! ende de Koning tusste
Absalom.
xv. Capittel.

Ende het geschiedde daar na / dat Absalom was
het bereiden wagen en praerden / en wijste
mannen loovende boog zijn aangezichte heren.
Ook maakte zich Absalom des wagens boog
op en stond aan de zijde van den weg der woer-
ten: ende 't geschiedde dat Absalom alle man /
die een gescht hadden / om tot den Koning ten
gerichte te komen / tot zich riep en zeide / Mit
welke Sand zijt gy? als hy dan zeide; Mit knecht
is uit eene der stammen Israels. Zo zeide
Absalom tot hem; Ziet / utwe zaaken zijn goed
en recht / maar gy hebt geenen beehoeder van
des Konings wege. Dooch zeide Absalom /
Och / dat men my ten rechter seide in den lan-
de: dat alle man tot my kwam die een gescht
ofte recht-zake heeft / dat ik hem recht spake!
Het geschiedde ook / als iemand naderde om zich
boog hem te buigen / zo rakte hy zijne hand
uit / ende greep hem / ende kusste hem. Ende
C 2 na

met die wijze derde Absalom aan gantsch Israél die tot den Koning en geachte kwamen; Also stal Absalom het hart der mannen Israéls. Ten ende nu ben bevestigd jaer is het geschied/ dat Absalom tot den Koning zeide: Laet my doch heen n gaan/ en mine gelofte/ die ik den Heere beoost hebbe/ te Hebron vernemen. Want uw knecht heeft eene gelofte beloofd/ als ik te Bethur/ in Syden woonde/ zeggende: Indien de Heere my zekerlijc weder te Jerusaleem zal brengen/ zo zal ik den Heere dienen. Doe zeide de Koning tot hem: Gaat in byde/ also maakte ik u zigt op/ en ging na Hebron. Absalom nu haer beoost weder omgezonden in alle stammen Israéls/ om te zeggen/ als gy het gelu t der koning zult hooren/ zo zult gy zeggen: Absalom is Koning te Hebron. En daar gingen met Absalom van Jerusaleem tweehonderd mannen genoodigt zijnde/ doch gaande in haare eerboudigheid: want zy wisten van geen zaak. Absalom zond ook om Achitophel den Siloniter Onbidg raad/ uit zijne stad/ uit Giloe haalen/ als hy offerande offerde: En de verbintenis werd sterk/ en het volk kwam toe/ en betmeerderde by Absalom. Doe kwam daar een voodschapper tot Dabid/ zeggende: het harte ons egechten in Israél volgt Absalom na. Zo zeide Dabid tot alle zijne knechten/ die met hem te Jerusaleem waren; Maakt u op/ ende laat ons blieden/ want daar en zonde booz ons geen ontkomen zijn booz Absaloms aangezichte/ haastet ont wech te gaan/ op dat hy niet missech/ u haastet/ en ons achterhaalt/ en een kwaad oder ons drijbe/ en deeze stad slaat met de scherpe de des zwaerds. Doe zeiden de knechten des Konings tot den Koning; na alles/ wat mijn heere de Koning bekiezen zal/ ziet hier zijn uwe knechten. Ende de Koning ging sit met zijn gantsche huis/ te doet: doch de Koning liet hen bij wyben/ om t huise te bewaren. Als nu de Koning met alle het volk te doet was uitgegaan/ zo bleeden zy staan in een verre plaats. Ende alle zijne knechten gingen aan zijne zijde heeren/ ook alle de Gethi en alle de Dethi en alle de Gethi en/ zeshonderd man/ die van Gethi te voete gekomen waren/ gingen booz des Konings aangezichte heeren. Zo zeide de

Koning tot Ittai den Gethiter; Waaram zoudt gy ook met ons gaan? heerd weder/ ende blijft op den Koning; want gy zijt beemd/ ende ook zult gy weder betrekken na uwe plaats. Githeren zijt gy gekomen/ en heden zoudt ik u met ons omboeren om te gaan: zo ik doch gaan moet/ waar heeren ik gaan han? heerd weder; ende brengt uwe broeders wederom; tweedagdigheid en trouwe zy met u. Maar Ittaiantwoodde den Koning/ en zeide: So waaraachtig als de Heere leeft/ en mijn heere de Koning leeft/ In de plaatze: daer mijn heere de Koning zal zijn/ het zy ten doode/ het zy ten leeden/ daar zal uw knecht doozzeker ook zijn. Doe zeide Dabid tot Ittai; So hoort/ en gaat ober: also ging Ittai de Gethiter ober/ en alle zijne mannen en alle de kinderheng die met hem waren. En het gantsche land wende met luider stemme/ als al het volk oberging: ook ging de Koning ober de becke Kidzon/ en al het volk ging ober recht na den weg der woestijne. Ende ziet/ Zadok ende Ahijahar/ zult te kennen niet hem/ vragende de Arke des Verbonds Godes en zy zetteden de Arke Godes weder/ en Ahijahar kwam op/ tot dat al het volk uit der stad gembigt hadde ober te gaan. Doe zeide de Koning tot Zadok; Bringt de Arke Godes weder in de stad: indien ik genade zal vinden in des Heeren oogen/ zo zal hy my weder haalen/ ende zalze my laten zien/ midsgaders zijne wooninge. Maar indien hy also zal zeggen; Ik en hebbe geenen lust tot u: ziet hier ben ik/ hy doe my zo als het in zijne oogen goed is. Dooz zeide de Koning tot den Priester Zadok. Zijt gy niet een Zender? heerd weder in de stad met beide: ook u ieder beide zoonen/ Ahimaaz/ uwe zoon/ ende Jonatham/ Ahijahars zoon met u. Ziet ik zal berouwen is de blakke belden der woestijne/ tot dat er een woord van u lieden come/ dat met my aarzegge. Also haagt Zadok/ ende Ahijahar/ de Arke Godes weder te Jerusaleem: en zy bleeden aldaar. En Dabid ging op booz den ovgang der olijben/ opgaande en woenende/ en het hoofd was hem betwonden: en hy zels ging barbaers: ook hadden al het volk dat met hem was/ een tegelijc zijn hoofd bedekt/ en gingen op/ opgaande

en woenende. Doe gaf men Dabid te kennen/ zeggende; Achitophel is onder de geene/ die zigt met Absalom heeren verbonden: dies zeide Dabid; O Heere maakt doch Achitophels raad tot zotheid. En het geschiedde/ als Dabid tot op de hoogte kwam/ dat hy aldaar God aandad; Ziet/ do: onmoete hem Husai/ de Gethiter/ heubende zijnen rok gescheurd/ ende gaede op zijn hoofd. En Dabid zeide tot hem: Zo gy met my booz gaat/ zo zult gy my tot enen last zijn: Maar zo gy weder in de stad gaat/ ende tot Absalom zegt; Hoe knecht! ik zal des Konings zijn: ik den wel uwe babers knicht ban te booren getweest/ maar nu zo zal ik uwe knecht zijn: zo zoudt gy my den raad Achitophels te niete maaken. Ende en zijn niet Zadok en Ahijahar/ de Priesters/ aldaar met u? Zo zal t geschieden dat gy alle ding/ dat gy uit des Konings huis zult hooren/ den Priesteren/ Zadok ende Ahijahar/ zult te kennen gebeen. Ziet/ haar beide zoonen zijn aldaar by hen/ Ahimaaz des Zadoks/ en Jonatham des Ahijahars/ zo zult gy lieden door haare hand tot my zenden alle ding/ dat gy zult hooren. Also kwam Husai/ Dabids vriend/ in de Stad; ende Absalom kwam te Jerusaleem.

Het xvj Capittel.

Als nu Dabid een weinig van de hoogte was haatgegaan/ ziet/ doe ontmoete hem Ziba Mephiboseths jonge/ met een paar gezeldde ezelen/ en daar op tweehonderd broeden/ met honderd stukken rozijnen/ ende hondert stukken zomertuchten/ en eenen lederzak wijns. En de Koning zeide tot Ziba/ Wat zult gy daar meede? ende Ziba zeide; De ezels zijn booz den huise des Konings/ om op te rijden/ en het brood/ en de zomertuchten om te eten booz de jongens/ ende de wijn/ op dat de morde in de woestijne ghinken. Doe zeide de Koning; Waar is dan de zoon uwe heeren? en Ziba zeide tot den Koning; Ziet hy blijft te Jerusaleem/ want hy zeide; Heden zal my het huis Israéls mijns Vaders Koningsghe weder gebeen. Zo zeide de Koning tot Ziba; Ziet/ het zal uwe zijn alles wat Mephiboseth heeft: en Ziba zeide; Ik durge my weder/ laat my genade vinden in uwe oogen/ mijn heere Koning.

Als nu de Koning Dabid tot aan Bahuzim kwam/ Ziet doe kwam han daar een man uit/ van den geslagte des huizes Sauls/ wiens naame was Simi de zoon van Gera/ hy ging steeds booz en bloete. En hy toerep Dabid met steenen/ midsgaders alle knechten des Konings Dabids; hoewel al t volk en al de heiden aan zijn rechter/ en aan zijn linkerhand waren/ Dabid nu zeide Simi in zijn borschen: Gaat uit/ gaat uit/ gy man des bloeds/ en gy Beklags man. De Heere heeft op u do n wederkomen al het bloed van Sauls huis/ in wiens plaats gy geregeerd hebt. Nu heeft de Heere t Koningsgh gegeeben in de hand Absaloms/ uwe zoons: Ziet nu/ gy zijt in uw ongeluck om dat gy een man des bloeds zijt. Doe zeide Absal/ de zoon van Zeruja/ tot den Koning: Waaram zoudt deeze doods hond mijnen Heere den Koning bloeken? laat my doch overgaan/ en zijnen hep wech noemen. Maar de Koning zeide: Wat heb ik met u te doen/ gy zoon van Zeruja? ja laat hem bloeken/ want de Heere toech tot hem gezeid heeft/ Bloekt Dabid: wie zoudt han zeggen/ Waaram hebt gy also gedaan? Dooz zeide Dabid tot Absal/ en tot alle zijne knechten; Ziet/ mijn zoon/ die han mijnen lijbe is boozgekomen zoekt mijne ziel: hoe deel te meer dan nu de zoon van Zeruja? laat hem geuoden/ dat hy bloete/ want de Heere heeft het hem gezeid. Mischiet zal de Heere mijne elende aanzien: en de Heere zal my goed bergeiden/ booz zijn bloek/ te daeren dage. Also ging Dabid met zijne lieden/ op den weg: ende Simi ging al booz langs de zijde des bergs tegen hem ober/ ende bloete waer met steenen van tegen ober hem/ ende stooft met stof. Ende de Koning kwam in/ ende al het volk/ dat met hem was/ moede zijnde: ende hy beschikte zich aldaar. Absalom nu/ en al t volk/ en de mannen Israéls kwamen te Jerusaleem: en Achitophel met hem. En t geschiedde als Husai de Gethiter Dabids vriend was Absalom kwam/ dat Husai tot Absalom zeide; De Koning leede/ de Koning leede. Maar Absalom zeide tot Husai; Is dit weldaadtigheid van uwen vriend? waaram en zijt gy niet met uw vriend getogen? En Husai

zeide tot Absalom / Neen / maar wanne de Heere
verkeest / en al dit volk en alle mannen van
Israël; dies zal ik zijn / en by hem zal ik bly-
ben. En ten anderen / wien zoude ik dienen?
zoude ik niet zijn door het aangezichte zijns
zoon? Gelijck als ik door het aangezichte uwes
vaders gedient hebbe / also zal ik door uw aange-
zichte zijn. Doe zeide Absalom tot Achitophel:
geeft onder u lieden raad / wat zullen wy doen /
en Achitophel zeide tot Absalom / gaat in tot
de by-wijven uwes vaders / die hy gelaaten
heeft om 't huis te bewaren: zo zal gantsch
Israël haeren / dat gy by u vader sijnende zyt
gewonden / en de handen van alle / die met u
zijn / zullen gesterkt worden. Zo spanden zy
Absalom eene tente op 't dach! En Absalom
ging in tot de by-wijven zijns vaders / door
de oogen des gantschen Israels. Ende in die
dagen was Achitophels raad / dien hy ried /
als of men na Gods Woord gebuurd hadde /
Also was Achitophels raad / zo by David als
by Absalom.

Het xvij. Capittel.

Voorts zeide Achitophel tot Absalom: klat
nu nu dwaalf duzend mannen uit tezen /
dat ik my opmaake / en David dezzen nacht ach-
ter najaage. Zo zal ik over hem komen / daar
hy moede en slap van handen is / en zal hem
bescerffen / en al 't volk dat met hem is zal
vingten: dan zal ik den Koning alleen slaan.
Ende ik zal al 't volk tot u doen wederkeeren
van allen / zo zal al 't volk in byede zijn. Dit
woord nu was recht in Absaloms oogen / en in
de oogen aller oudsten van Israël. Doch Absa-
lom zeide / Hoeyt doch ook Husai den Archi-
ter: en laat ons hooren wat hy ook zeyd. En
als Husai tot Absalom inkwam / zo sprak Absa-
lom tot hem / zeggende: Aldus heeft Achitophel
gesproken: zullen wy zijn woord doen?
zo niet / sprekt gy. Doe zeide Husai tot Absa-
lom; De raad dien Achitophel op die maal ge-
raaden heeft is niet goed. Wijders zeide Husai
Hy kende uw vader en zijne mannen / dat zy
helden zijn dat zy buiter van gemoed zijn / als
een beer / die dan de jongen beroofd is in 't beld:
daar toe is uw vader een krijgsman / en zal niet
bescerffen met den volke. Ziet / nu heeft hy
zich bescreven in eene der holen / of in eene der

plaatsen; En 't zal geschieden / als 'er in 't eerste
forminge onder hen vallen / dat een ieder / die 't
zal hooren / als dan zal zeggen: Daar is een slag
geschied onder 't volk dat Absalom na volgt. Zo
zoude hy / wie ook een dapper man is / wiens
harte is als een leeuwen hart / eenemaal smel-
ten; want gantsch Israël weet / dat uw vader een
held is / en dappere mannen zijn / die met hem
zijn. Maar ik spake / dat in allen haast tot u ber-
sameld worde gantsch Israël / dan Dair tot
Ber-Seda toe / als zand / dat aan de zee is / in
menigte; en dat u persoon meede ga in de strijd.
Dan zullen wy tot hem komen / in eene der
plaatsen / daar hy gebonden word / en hem ge-
makelijck overhalen / gelijck als dauts op den
aardboden balt / en daar zal dan hem / en van
alle de mannen / die met hem zijn / ook niet eene
worden overgelaaten. En indien hy zich in eene
stad zal begeven / zo zal gantsch Israël hoo-
den tot dezelve stad aandaagen en wy zullen
ze tot in de tieke nedertrekken / tot dat ook niet
een steenken vdaar gebonden wort. Doe zeide
Absalom: ende alle man van Israël; De raad
van Husai / den Architer / is beter dan Achitophels
raad. Doch de Heere hadde het geboden /
om den goeden raad Achitophels te vernietigen /
op dat de Heere het kwaad over Absalom
bragte. En Husai zeide tot Sado. De
sachhar / de Priesteren; Also en also heeft Achitophel
Absalom en de Gubsten Israels gera-
den; maar also en also heb ik geraden. Nu dan
zendat haastelijck heeren / en doodschappet Da-
vid / zeggende: Deer heere nacht niet in de
vialike velden der woestijne / en ook gaat spoe-
diglijck over: op dat de Koning niet besonden
wordt en al 't volk dat met hem is. Jonathan
nu en Ahimaaz stonden by de fonteyn Koghel:
ende een diensmaagd ging heeren / en zeide het
hen aan / en zy gingen heeren / en zeiden het den
Koning David aan: want zy en mochten haer
niet zien laten / dat zy in de stad kwamen.
En jonge dan noch zagze / ende zeide het Absalom
aan: Doch de beide gingen haastelijck / en
kwamen in eens mans huis te Bahurim de-
welcke een put had in zyn boordhof en zy daal-
den daar in. De houtw spede een beffel over
't opone van den put / en spode gort daar op;
Also

